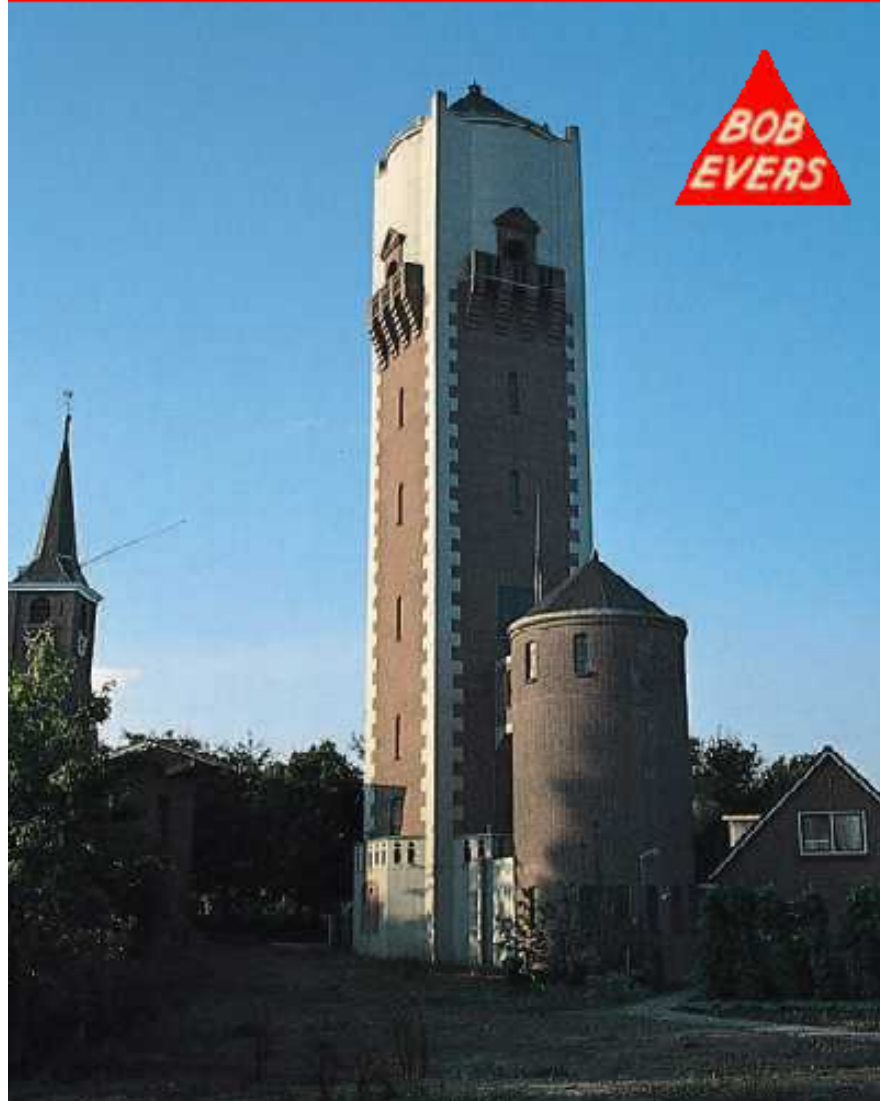

Cornelis van Tilburg
**WILD GERAAS AAN
DE OUDE MAAS**

WILD GERAAS AAN DE OUDE MAAS

Cornelis van Tilburg

RIKKERS ROEPT OM REDDING!	5
EEN DOLGEDRAAIDE BOORKOP EN EEN DOORGEDRAAIDE INGENIEUR	12
CONFERENTIES IN EEN PENDRECHTSE HOTELKAMER	18
DE EERSTE NACHT	23
ARIE WORDT ONDERVRAAGD EN JAN ONTDEKT EEN SPOOR	29
EEN RIVIER VOL AVONTUREN	36
HOE DICHTER BIJ DORDT... HOE HONGERIGER ARIE WORDT	43
WORSTELPARTIJEN IN EEN WOONHUIS	48
MAARTEN RIKKERS KOMT IN ACTIE!	57
HET DEFINITIEVE EINDE VAN DE TUNNELSABOTAGE	81

RIKKERS ROEPT OM REDDING!

Jan Prins zat op een halfbewolkte morgen op bed met een keurcollectie sokken naast zich. Het waren schone sokken, en wel om twee redenen: ten eerste had Marianne, de huishoudster, ze gewassen en aan de lijn gehangen, en ten tweede was Jan een van de mensen, die geen voorwerpen op bed kunnen verdragen, als ze niet brand- en brandschoon zijn.

‘Waarom heeft die akelige Marianne nou die sokken niet wat beter gesorteerd?’ mopperde Jan binnensmonds. ‘Ten eerste heeft ze er ruim de tijd voor gehad en ten tweede moet ik het nu doen. Vader doet het toch ook niet zelf? Ik zie het al voor me, dat hij zelf eigenhandig al zijn sokken, overhemden en dassen gaat zitten sorteren!’

Hij was al ruim over de helft, toen een ferme tik op de deur van zijn kamer hem deed opkijken. De deur ging open en daar stond Marianne.

‘JAN! Zit je hier? Ik dacht dat je bij Arie was. Anders had ik die sokken wel metéén uitgezocht. Daarnet was er telefoon.’

‘Arie soms?’

‘Nee. Een zekere Maarten.’

‘Maarten? Welke Maarten?’

‘Er zat een i in zijn achternaam. Hij zei dat jij hem wel kende. In ieder geval klonk het dringend!’

‘Toch niet wéér zo’n stomme persmuskiet, die per sé onze handtekeningen wil hebben?’

‘Ja, dat weet ik ook niet, hoor. Hij zei dat er haast bij was en zou ook nog Arie bellen.’

‘Nou, daar zal hij een flinke dobber aan hebben - die kan nu elk moment hier zijn.’

Op dat moment ging de bel. ‘Daar zal Arie wel zijn, Jan. Breng hem in ieder geval de boodschap over.’

‘Laat dat maar aan mij over en beperk jij je maar met het sorteren van de sokken!’ riep Jan. Hij smeede de nog niet gesorteerde sokken in de mand en gaf die aan Marianne. Die zuchtte maar eens even iets over vuile sokken van zonen van kolonels van het Koninklijk Nederlandsch Indisch Leger en verdween.

‘Ha, vette walvis!’ begroette Jan Arie.

‘Ha, magere geldwolf!’ zei Arie en hing zijn jas weg. Uit een van zijn jaszakken haalde hij een gigantische cervelaatworst, waarvan hij een eind meteen in zijn mond stak. ‘Nog nieuws?’

‘Ja. Zojuist heeft Marianne iemand aan de lijn gehad die zich Maarten noemde. Die moest ons hebben voor een spoedklus, of zoiets.’

‘En jij hebt natuurlijk meteen toegehapt?’

‘Laat het toehappen maar aan jou over. Waarom heb je die worst niet in zijn geheel in je mond gepropt?’

‘Omdat ik het leuk vind om jou ermee te kwellen, magere monnik. Ik zie heel goed dat jij ook honger hebt, maar te gierig om om de hoek een broodje hamburger te halen bij de Mac. Maar a propos, kennen we een Maarten?’

‘Maarten Simons’, zei Jan. ‘Dat is de enige Maarten die mij zo snel te binnen schiet. Die knul die bij ons op de HBS zat.’

‘Kwam die niet uit de buurt van Zwolle, of zoiets?’

‘Ik geloof het wel. Ging die niet later Latijn studeren in Leiden?’

‘Ja. Maar wat moet die van ons? Marianne had het dus over een spoedklus. Moeten we soms een partij Latijnse woordenboeken redden uit de klauwen van een stel zeeschuimers?’

‘Of gesmokkelde Romeinse mummies gaan terugveroveren op een legioen doorgedraaide Amerikaanse toeristen? Overigens: waar is Bob?’

‘Zit bij mijn pipa ansichtkaarten te schrijven naar zijn familie.’

‘Sommige Amerikanen leren het nooit af. Altijd naar plaatsen waar alle toeristen massaal op af komen en daarna ansichtkaarten sturen alsof ze de eersten zijn die daar komen. Alsof het tegenwoordig zo sensationeel is om ergens op de wereld te komen.’

‘En leren doen ze nooit. Je kan Bob alle provincies van Nederland, alle deelstaten van Duitsland en alle kantons van Zwitserland laten zien, maar dan nog blijft hij volhouden dat Noorwegen de hoofdstad is van Stockholm.’

Jan liep naar de deur, die nog op een kier stond, en sloot die. ‘Wat die mysterieuze opbeller betreft... Het is natuurlijk ook mogelijk, dat dit weer een flauw geintje is van de een of andere troep idioten, die in dienst zijn van het een of andere roddelblad...’

‘Die ons in een val willen lokken...’, vulde Arie aan.

‘Om ons vervolgens uit te lachen’, besloot Jan.

Sinds hun avonturen in de Stille Zuidzee en de daaropvolgende in Europa en Amerika waren onze drie helden zo beroemd geworden, dat ze al nauwelijks met hun drieën tegelijk heen konden zonder uitgebreid lastiggevallen te worden door handtekeningenjagers, lieden van fanclubs - er was zelfs een compleet Bob Evers-genootschap opgericht - en journalisten,

die ze de meest bizarre vragen stelden. Hun laatste avontuur op Nederlandse bodem - het opsporen van de schilderijen-smokkelaars op het vrachtschip 'De Roos van Dekama' van Arie's vader - was weliswaar volledig buiten de pers gebleven, maar hun voorlaatste avontuur, waar het Dutch Swing College bij betrokken was, had uitgebreid de kranten gehaald. De eerste tijd daarna waren ze de publiciteit gelukkig wel wat misgelopen doordat ze meestal in het buitenland zaten, maar na verloop van tijd stak de aandacht toch de kop weer op. En de zaak nam een kwalijke wending toen er allerhand soort geheimzinnige lieden aan de telefoon kwamen met allerlei aanbiedingen. Vooral Jan kon verschrikkelijk te keer gaan als hij ergens kwam en er niemand was. Dan had hij reiskosten gemaakt. Maar ook Bob en Arie begonnen zich er steeds meer aan te ergeren, zodat ze uiteindelijk hun pa's moesten vragen geheime nummers te nemen.

'Als die Maarten Simons ook maar één ogenblik denkt, dat hij ons kan bevelen naar een bepaalde plaats te komen, ergens tussen de Beulaker en Belter Wijde, dan heeft hij het goed en grondig mis!' zei Jan verhit.

'Rustig, rustig, rustig, Janneman. Daar zijn we al geweest en we hebben er een pracht van een avontuur gehad met een varkensleren koffer. Hier, eet een worst!', zei Arie en nog voor Jan ook maar één woord kon uitbrengen, had Arie het andere eind van de worst, die hij in zijn vette knuist hield, in Jans grote mond gestopt. Er kwamen nog wat gorgelende geluiden, maar nog voor Arie dáár een opmerking over kon maken, ging de telefoon opnieuw. Jan maakte wanhopige gebaren en Arie rende de deur al uit.

'Arie Roos hier'.

'Je spreekt met Maarten. Is Jan in de buurt?'

Het was geen jongensstem, maar een zware mannenstem, die een beetje schor was.

'Wie bent u?'

'Tering hé! Maarten Rijkers, natuurlijk. Waar ik voor bel: ik zit met een aantal mensen flink in de knoei en ik vrees dat alleen jullie drieën ons kunnen helpen.'

Het bleef twee tellen stil op de lijn. Toen:

'MAARTEN RIKKERS! Natuurlijk! We piekerden ons al suf welke Maarten het toch was, die had opgebeld. Heb je nog gebakkeleid met een booreiland?'

'Nou... dat gaat wel. Maar waar het nu om gaat, is dit: kunnen

jullie nu een klus voor ons opknappen, of niet?’

Arie krabde aan zijn linkerbil. ‘Ja, dat wel. We hebben de hele week nog vrij voordat Bob teruggaat naar Amerika. Waar zit je nu?’

‘Rotterdam. In het restaurant van de Bijenkorf aan de Coolingsingel’.

‘We komen zo snel mogelijk. Drink niet te veel alcohol, anders kun je de trappen van de Koopgoot niet meer af.’

‘Daarom hebben ze daar ook hellingbanen aangelegd, sproetige veelvraat.’

Jan had zijn eind worst net op toen Arie weer binnenkwam.

‘En?’

‘Maarten de Mysterieuze bleek Maarten Rijkers te zijn, de Moeren- en Boutenkoning uit Colombia en Key West. Zin om mee te gaan?’

‘Weet je zeker dat het geen valstrik is?’

Arie haalde een tweede worst uit zijn jaszak. Jan keek er met afgrijzen naar.

‘Ik, Arie Roos, verklaar hierbij dat dit geen valstrik is. Net zomin als deze worst hier. Haal Bob op, zo snel mogelijk, en dan naar Rotterdam. Heb je het nummer van de Taxi-Centrale?’

Jan staarde hem aan. ‘Waar heb jij nou weer een taxi voor nodig?’

‘Wou je soms dat ik helemaal naar Zuid ga lopen?’

‘Weet jij dat ik een auto heb waarvan alle benzinekosten aftrekbaar zijn?’

‘En weet jij, Rekenmachine Prins, dat ik de taxichauffeurs, die niet zoveel verdienen als jij en ik, ook wel eens een broodje gun?’

‘Goed, goed. Ga jij maar met een taxi naar huis. Hoef ik tenminste niet bang te zijn dat jij door de vering heen gaat.’

‘Slim bedacht. Komt door het worst eten. Dit hier is cervelaatwurst, dus hersenen genoeg. Adie.’

Het was inmiddels september geworden en Bob zou nog een week in Nederland blijven voor hij weer terugging naar Pittsburgh, waar zijn vader hem zou gaan inwerken in de bedrijfsvoering van zijn motorenfabriek. Voor Jan en Arie was het grootste probleem hun vriend Bob nog een aantal dagen zoet te houden en Nederland te laten zien, zonder dat de mensen om hen heen meteen gingen roezemoezen. Meestal ging Jan samen met Bob er op uit. Jan wist veel meer van

Nederland dan Arie en Bob vond Jan - ondanks zijn precieze vrekkingheid - een prima reisleader. Bij hun laatste avonturen en avonduren in de VS - de raadselrellen en de loeren bij het Amerikaanse busbedrijf UST - had Jan ook weer het nodige opgestoken. Bovendien had hij, dankzij zijn geneus in de Encyclopaedia Britannica - soms ook wat aangevuld met Winkler Prins - een aardige schat aan wetenswaardigheden opgedaan.

Maar zelfs Jan ging het uiteindelijk vervelen om Bob alle Zuiderzeestadjes te laten zien die er voor Bob toch allemaal hetzelfde uitzagen. Dus diep in zijn hart vond hij het helemaal niet zo erg om nu een geheimzinnig klusje voor Maarten op te knappen. Maar waarom onnodig met geld smijten? Jan deed wat kleren in een tas en reed in zijn eigen Pontiac Firebird naar het huis van Arie, waar ze vrijwel gelijktijdig aankwamen.

Ze vonden Bob, naast een formidabele stapel ansichtkaarten met molens, grachtenpanden, Zaanse huisjes en Edammer kazen. De hoeveelheid kaarten was groot genoeg om een middelgrote zaal van het Rijksmuseum in zijn geheel mee te decoreren. Jan keek er met afgrijzen naar. E-mail was tenslotte goedkoper en je kon via Internet ook foto's versturen.

Tot groot genoegen van Jan bleek Bob wel te porren voor het idee om met Jans auto te gaan in plaats van met de inderhaast gepraaide taxi. Arie ging nog even naar binnen om een voorraad blikken sap, cola, zakken chips en broodjes, alsmede enkele pistolen, mee te nemen die hij dan naast zich op de achterbank legde. Meestal zat Arie achterin, hetgeen volgens Jan en Bob de stabiliteit van zijn Pontiac Firebird alleen maar ten goede kon komen.

'Ik vraag me werkelijk af waar die verhipte Maarten Rijkers ons voor nodig heeft wat hij zelf niet af kan,' zei Jan, terwijl ze met hun Pontiac de snelweg naar Leiden opreden. 'Hij is toch een potige vent en hier in Nederland is alles al zo goed geregeld, dat hij toch makkelijk naar de politie kan lopen?'

'Tja... De laatste tijd kan de politie het ook niet meer zo makkelijk af. Ze zijn nogal vaak in opspraak, die agenten, en de cellen zitten barstensvol met illegalen, heb ik gelezen,' zei Bob. 'Maar dat is in Amerika toch ook zo?'

'Sure. Maar wij pakken dat probleem wel even anders aan. Wij hebben op de grens van de States en Mexico een flink hoog hek neergezet, compleet met landmijnen om de stroom immi-

granten mee in te dammen.'

'Kunst. Dat hebben jullie van Berlijn afgekeken.'

Bob ging daar verder niet op in en zei:

'Wij hebben tenminste grenzen. Jullie niet. Je loopt zo van Spanje naar Nederland en je komt geen enkele grenswachter of zo tegen, met de zogenaamde fraaie Europese Unie.'

'Van mij had die er ook niet hoeven te komen. Nu zijn de grenzen afgeschaft en komt er één munt.'

'Oei, oei, Jan! Al die guldens die jij in oude sokken hebt opgespaard worden na 2002 waardeloos!'

Jan voelde dat hij weer bij het been werd genomen. Hij zei niets en reed richting Rotterdam.

Een dik uur later vonden ze Ridders, gezeten op een stoeltje, in het restaurant van de Bijenkorf aan de Coolingsingel. Hij had ook uitzicht op de Coolingsingel, die tot de trottoirbanden gevuld was met een enorme mensenmassa. Een deel van die mensen stond te kijken naar een kraanwagen, die bezig was de kapotte bovenleiding van de tram richting Erasmusbrug te repareren. Ook de Erasmusbrug zelf was te zien: de reusachtige pyloon, die naar achteren was gebogen, scheen de draden strak te trekken.

Voor Ridders stond een asbak, tot de rand toe gevuld met peuken en as en rondom die asbak stond een bataljon lege bierglazen en pilsflessen. Ridders had ook nog een krant bij zich gehad (een Havenloods) met een gaatje in alle bladzijden geprikt (nog een tip die hij van Arie gekregen had), maar toen hij vanuit het warenhuis een roltrap hoorde kreunen wist hij dat het edele trio gearriveerd was.

'Hallo, schuinsmarcheerders!' riep Ridders.

'Hallo, ouwe alcoholistische pijpenkeizer!' riep Arie.

Ridders grinnikte even, gaf Bob, die als laatste kwam, wat geld om voor hen allen een drankje te halen - drie Coca-Cola en een witbier; hij schoof nog een stoel aan - het bankje waar Arie op zat, was eigenlijk een tweepersoons, maar er kon werkelijk geen muis meer naast - en stak, toen ze allemaal compleet waren, van wal:

'Kijk eens, jongens - tegenwoordig ben ik niet meer zo wild als ik vroeger was. Ik heb - en kijk me alsjeblieft niet zo raar aan, als ik het zeg - een vrouw en twee kinderen. En ik heb een geregelde baan in Nederland. In Rotterdam. Oost, west, thuis best. Bij een groot staal- en constructiebedrijf dat zich bezig houdt met de aanleg van infrastructuur. Wegen, bruggen,

tunnels en dijken. Ik ben daar een soort van voorman. Ik had ook een kantoorbaan kunnen nemen, maar ik voel wel dat ik dat niet uithoud, dat snappen jullie wel. Het bedrijf waar ik voor werk, heet HBM, dat staat voor Hollandia Beton Maatschappij. Samen met nog een aantal bouwbedrijven zijn we nu bezig met de aanleg van een tunnel. En dáár wringt nu de schoen.'

Hij nam een gigantische slok pils, stak een verse sigaret op en ging verder:

'Luister goed, jongens - ik ben geen ingenieur. Ik weet er niet zoveel vanaf, maar deze tunnel wordt op een heel bijzondere manier gebouwd. Er staat onderaan de bouwput een gigantische boormachine en die is nu bezig de tunnel te boren. Er wordt bij Rijkswaterstaat nogal wat ophef over gemaakt, maar ik snap niet waarom - want in Colombia heb ik honderden van die boormachines gezien. Maar de laatste tijd zijn er steeds moeilijkheden. Allerlei onderdelen gaan stuk of zijn niet te vinden. Mensen worden ziek, teruggeroepen of ontslagen. En nu ligt het werk al weer een paar dagen stil.'

Hij keek de drie vrienden aan. Ze zeiden geen van drieën iets, ze moesten het eerst even op zich in laten werken. Toen reageerden ze, alle drie op hun eigen, vertrouwde manier.

'Hoe laat gaan we erheen?' vroeg Bob.

'Hoe staat het met de onkosten?' vroeg Jan.

'Kunnen we op de bouwplaats wat te eten krijgen?' vroeg Arie.

'Dus jullie gaan ermee akkoord?' vroeg Rikkers. 'De reiskosten die jullie tot nu toe gemaakt hebben, vergoed ik zelf.'

'Mooi zo!' riep Jan.

'Willen jullie er metéén heen?'

'Hoe eerder hoe liever.'

'Dan denk ik... dat jullie het beste mij aan boord kunnen nemen. We rijden dan naar de bouwplaats bij Barendrecht, waar de tunnel gebouwd wordt. De nadere bijzonderheden en financiën moeten jullie dan maar met de hoofdingenieur bespreken.'

Gevieren stapten ze in de Pontiac Firebird van Jan, die merkbaar dieper op de weg lag met de zware romp van Arie en de potige Rikkers aan boord. Bob moest nu op de achterbank zitten met de zak voedsel op schoot.

EEN DOLGEDRAAIDE BOORKOP EN EEN DOORGEDRAAIDE INGENIEUR

Wie vanaf Rotterdam naar Zeeland rijdt, komt al gauw op het zuidelijke deel van de rondweg om Rotterdam, de zogenaamde Rotterdamse Ruit. Van daar af kan men op twee manieren naar Zeeland rijden: de westelijke route over Brielle en Hellevoetsluis via de Haringvlietdam en de oostelijke door de Hoekse Waard.

Voor het snelverkeer dat van deze oostelijke route gebruik maakt, ligt zuidelijk van Rotterdam het ingewikkelde verkeersplein Vaanplein. Wie nu vervolgens de koers zuidwaarts legt, ziet na een tijdje de grote gele opbouw van de Heinenoordtunnel opdoemen.

In Amsterdam was het weer half bewolkt geweest, met tussen de wolken flink wat zon, maar nu was er meer bewolking gekomen en hing er een grijze regensluier. Jan reed, op aanwijzing van Rijkers, vlak voor de tunnel de snelweg af en kwam op een groot bouwterrein, dat geheel omgeven was door stalen hekken in betonnen voeten. Hij zette zijn auto naast een zwaar bemodderde vrachtwagen en gevieren stapten ze uit - Jan met een wegenkaart, Arie met zijn zak mensenvoer, Bob met lege handen en Rijkers met een opgewekt gezicht. Recht voor hen was de rivier de Oude Maas, waar de tunnel onderdooorgegraven zou worden en in de verte stonden de kerk- en watertoren van Barendrecht duidelijk zichtbaar in het landschap.

‘En dit is de eigenlijke tunnelingang’, zei Rijkers. Ze liepen langs de rand van een werkelijk enorme bouwput, van waaruit een rond gat naar een tunnel onder de Oude Maas voerde.

‘Maar de tunnel is dus al af!’ riep Bob, naar het gat wijzend.

‘Ja zeker. Deze tunnel wel. Maar er moet nog een andere tunnel naast komen en daarom is de kop van de boormachine nu aan de overkant. Die maakt in feite dus een retourtje. Een keer heen, een keer terug.’

De bouwput maakte een verlaten indruk. Of het nu door de moeilijkheden op de bouwplaats kwam, omdat de boormachine aan de overkant bezig was of omdat er veel arbeiders onder de grond werkten, konden de jongens niet zeggen. Ze kregen er ook geen kans voor er veel over na te denken, want Rijkers loodste ze meteen naar een loods, waar een directiekeet tegenaan gebouwd was. Hij opende de deur, gaf een formidabele ram tegen de houten deur aan, hoorde het antwoord van

de man erachter niet eens aan en deed de deur open.

‘Goedemiddag Jan. Dit zijn de helden waar ik je van vertelde. Die met dat donkere haar links, met wegenkaart, is Jan Prins, een naam- en studiegenoot van je. Die boy rechts, met wat lichter haar, is Bob Evers, een Amerikaan, die nu probeert het verschil tussen een Europeaan en een Grasneger te ontdekken. En de middelste is Arie Roos uit Amsterdam. Hij weegt vierhonderd kilo en sluit in vredesnaam al je voedsel weg, want in vijf minuten heeft hij evenveel gegeten als een kazerne vol uitgehongerde nijlpaarden. Maar kijk uit met hem, hij is zo slim als een kerk vol apen. Jongens - dit is ingenieur Jan Vis, de hoofdingenieur van het Tunnelproject Geboorde Heinenoordtunnel.’

Ir. Jan Vis was een man van in de veertig, met grijzend haar, een bleek gezicht met een rond brilletje op zijn neus en een blik in zijn ogen die het midden hield tussen wanhoop, woede en doffe berusting. Als hij sprak, trok zijn linker mondhoek steeds een klein beetje omhoog. Ongetwijfeld een gekweld man. Bob moest onwillekeurig denken aan de eerste fase van zijn avonturen in de Docklands in Londen, waar immers ook flink werd gesaboteerd.

‘Goedemiddag, eh... heren. Willen jullie koffie?’

Ze kregen koffie van Ridders uit een forse paarse thermoskan, waar Arie met meer dan gewone belangstelling naar keek. Toen gingen ze in een halve cirkel voor de tafel van ingenieur Vis zitten. Na wat inleidend geklets over Consumpties aan een Coolsingel begon Jan Vis zijn verhaal.

‘Wat jullie hier zien, is een heel bijzonder project. Wat hier wordt gebouwd is namelijk uniek voor Nederland. Zoals jullie weten, liggen er in Nederland nogal wat rivieren en ook nogal wat wegen. Als die wegen een rivier kruisen, zijn er in principe twee mogelijkheden: we bouwen een brug, of we bouwen een tunnel. Vroeger waren er ook heel wat veerponten, maar die vind je nu alleen nog maar in de Waddenzee en de Westerschelde - als je de kleine pontjes hier en daar buiten beschouwing laat.

Nu is het bouwen van een brug een goedkope oplossing, maar een groot nadeel is dat schepen daar last van hebben als ze te groot zijn. In de vorige eeuw ging dat nog wel, maar nu niet meer. Zeker als je ziet hoe druk de snelwegen zijn. Zo’n dertig jaar geleden lag er hier in de buurt ook een brug over de Oude

Maas, waar auto's, trams en fietsers allemaal gebruik van moesten maken. Maar je begrijpt, dat dat nu niet meer gaat. Als er één brug openstaat, heeft Nederland er meteen weer een forse file bij.

Dus tegenwoordig bouwen we tunnels. Die zijn wel duurder, maar als ze er eenmaal liggen, hebben scheepvaart en landverkeer geen last meer van elkaar. En er liggen heel wat tunnels ook, ook hier in de buurt.

Nu hebben tunnels, behalve dus die hoge kosten, nog een nadeel. Ze zorgen voor een hoop bouwoverlast. Nu is dat nog niet zo erg als je die tunnel in een verlaten stuk polder aanlegt, zoals hier, maar soms komen ze, en zeker de langere, midden in de grote steden te liggen. In Rotterdam liggen nu twee metrotunnels en een diepgelegen spoortunnel. Tientallen jaren heeft de binnenstad opengelegen en om ervoor te zorgen dat de bewoners en winkeliers daar geen last van hebben, komt er heel wat kijken.

Dus er wordt voortdurend gekeken of die overlast niet beperkt kan worden. Het mooist is natuurlijk als je als een mol gaat graven. En bijna overal in de wereld kan dat ook. Je graaft een groot gat ergens in de grond, waar niemand er last van heeft, en je graaft een gat waarheen je maar wilt, en boven ziet of merkt niemand er wat van. Maar de ellende is dat dat in Nederland niet kan.'

'Waarom niet?' vroeg Arie.

'Omdat we hier een slappe bodem hebben. Als je hier gaat graven stort de bodem direct na het graven weer in. De veengrond waar alles op gebouwd is, is vaak zó slap, dat als je een tegel neerlegt, die een maand later in de grond is gezakt. Als je hier een tunnel wilt aanleggen, moet je eerst heien. Snap je?'

'Ik snap', zei Jan, die met het onderwerp enorm in zijn schik was.

'Alle tunnels die hier in Nederland gebouwd zijn - of het nu weg-, spoor- of metrotunnels zijn, ze zijn vrijwel allemaal op dezelfde manier gebouwd. Je graaft eerst de grond weg, dan sla je heipalen, dan leg je er betonnen elementen in - de zogenaamde tunnelmoten en die worden meestal ergens anders in een dok gebouwd - en tenslotte stop je het gat weer dicht. Maar de ellende is, nogmaals, dat de grond helemaal open ligt en het een hoop ellende geeft. Nu zijn riviertunnels - zoals die Heinenoordtunnel die je daar ziet - het ergste niet. Meestal liggen ze in dun bevolkte of verlaten gebieden, dus je

hebt de ruimte. Maar in de toekomst moeten er tunnels worden gebouwd in steden, voor nieuwe metroverbindingen, ondergrondse spoorlijnen en er wordt zelfs gesproken over ondergrondse autowegen. Ook moet er een tunnel komen in het Groene Hart tussen Amsterdam en Rotterdam, voor de Hoge Snelheidstrein. We willen natuurlijk dat de mensen daar zo weinig mogelijk van merken. Dus boren heeft onze voorkeur. Maar de grond is te slap, dus boren was tot voor kort onmogelijk...'

'Was', zei Jan Prins.

'Was. Nu is er een methode ontwikkeld waarmee ook in zachtere grond geboord kan worden. Ik zal je de details besparen, maar dankzij een aantal uitvindingen zijn we dus nu in staat om hier een tunnel te boren. Dit is de eerste geboorde tunnel van Nederland en dat maakt de zaak zo uniek. De tunnel is nodig om het fiets- en landbouwverkeer uit de bestaande Heinenoordtunnel te halen, zodat het autoverkeer meer kan opschieten. De bestaande situatie is levensgevaarlijk, want de fietsers moeten vlak langs de snelweg fietsen en een andere weg naar de overkant is er niet. Je kan de Oude Maas ook passeren bij Dordrecht en Hoogvliet, maar dat is veel te ver weg.

Dus we zijn een soort proefproject gestart om ervaring in het boren te krijgen.'

'En hoe is de proef tot nu toe verlopen?' vroeg Bob.

'Enerzijds hebben we nogal wat tegenslagen gehad, zoals het feit dat de boormachines niet altijd even goed functioneerden en ook hadden we nogal wat ellende met scheuren in de grond. Maar anderzijds zijn we daar niet echt rouwig om, want we weten nu tenminste waar we problemen kunnen verwachten. Ik verwacht dan ook dat we voor de terugweg wat minder problemen krijgen.'

'Alleen...' zei Rijkers.

'Juist,' zei Vis.

'Hoe bedoel je?...'

Vis nam een formidabele slok koffie en zei:

'De boormachine heeft nu de overkant bereikt, want de tunnel, die nu geboord is, is klaar. Er komen twee tunnelbuizen, één voor verkeer naar het zuiden en één voor verkeer naar het noorden. Dus nu wordt de tweede tunnelbuis geboord. Het leek allemaal goed te gaan, maar opeens ging het mis, en goed ook. De boorkoppen gingen steeds kapot. Soms lag het werk wekenlang stil. En dan boorden we weer een paar dagen goed,

maar dan waren ze weer kapot. De machines komen uit Duitsland, waar ze tunnelstelsels hebben gegraven in het Ruhrgebied, dus degelijk zijn ze. We hebben Duitse experts hierheen gehaald en hun bevindingen waren kort en bondig: sabotage.'

Het bleef even stil in de directiekeet.

'Sabotage!' zei Vis. 'Dat konden we er nou nèt niet bij hebben! Tegenover de buitenwereld hebben we steeds volgehouden dat er problemen met de machines waren doordat de Hollandse veenbodem toch te moeilijk voor ze is, of dat er bijzondere omstandigheden waren.'

'Maar...' zei Jan. 'Als er aan machines geknoeid wordt, of zo, dan moeten de mensen dat toch merken? Ik bedoel... zo'n boor verniel je toch niet zomaar even? Je moet verstand van die dingen hebben om te weten wat je vernielen moet!'

'Reken maar!' riep Rikkers. 'Dacht je dat we dat niet meteen in de gaten hadden gehad? We hebben meteen een strenge controle ingesteld. Alle werknemers moeten nu een pasje laten zien, maar iedere keer is er gedonder. De spanning op de bouwplaats is al weken om te snijden en steeds vaker melden mensen zich ziek. Er zijn ook al een paar vechtpartijen uitgebroken waar ontslag op volgde.'

'En vergeet niet... Er werkt nooit iemand alleen. Altijd is er iemand bij, want de veiligheidsvoorschriften vereisen dat je altijd met een aantal mensen in de tunnelgraafmachine moet zijn. Je weet tenslotte nooit wat er gebeurt,' vulde Vis aan.

'En wat hebben jullie 's nachts gedaan? Is er hier geen bewaking of zo?'

'Wie denk je dat je voor je hebt?' vroeg Vis, die duidelijk tekenen van vermoeidheid begon te krijgen. 'Een stelletje brugklassers van een lagere technische school? Natuurlijk hebben we de boel goed en grondig laten bewaken! Maar de eerste keer dat we een bewakingsdienst in de arm hebben genomen kregen we, na drie weken, het bericht dat we maar een ander moesten nemen. Maar wel een flinke rekening gestuurd!'

'Oei!' zei Jan.

'En toen we het even later weer probeerden, met een zeer bekend en gerenommeerd bewakingsbedrijf, bleek nog geen twee dagen later de bewaker met een zware hersenschudding en twee gebroken ribben in het ziekenhuis te liggen en er verder van af te zien. Dus...'

'Dus daarom zitten wij hier', zei Arie.

‘Is er nog aan infraroodcamera’s gedacht?’ vroeg Jan.
Vis en Rijkers keken elkaar eens aan.
‘We hebben ze gehad. En ze zijn grondig en vakkundig kapot geslagen’, zei Vis.
‘Geen kattenpis dus,’ zei Bob.
‘Nee. En ook geen hondepis. Laat staan potvispis.’
‘En wat te denken van de politie?’
‘Nee. Dit is een proefproject, besef dat goed. Als de politie hier in gemengd wordt, komt het binnen de kortste keren in de krant en de gevolgen laten zich raden. Dat betekent dat de besluitvorming van grote tunnelprojecten onder politieke druk nog meer wordt vertraagd. Wat denk je dat dat voor gevolgen heeft voor de Nederlandse economie?’
‘En veel kranten hebben iets tegen grote investeringen, denk daar ook aan,’ vulde Rijkers aan. ‘Er wordt heel wat afgeschreven over bijvoorbeeld Schiphol.’
‘Een flinke klus dus’ zei Jan. ‘Nemen we deze klus aan?’ Hij stelde die vraag aan Bob en Arie. Het was een retorische vraag.
‘Lijkt me wel’, zei Arie. ‘Anders zou ik deze zak eten voor niets hebben meegenomen.’
‘En ik voor niets hierheen zijn gereden’, beaamde Jan. ‘Wat schuift het?’
Vis en Rijkers keken elkaar eens aan.
‘Duizend gulden per dag, plus onkosten, als jullie het binnen een week geklaard hebben.’ zei Vis.
‘En dat is héél wat meer dan ik per dag kan toucheren’, zei Rijkers.
‘O.K.’ zei Bob. ‘We doen het. Hoe houden we contact?’
‘Ik ben iedere dag hier van negen tot vier’ zei Vis. ‘En hier is het mobiele telefoonnummer van Rijkers.’ Hij gaf een bruin, voddig papiertje aan Jan, die het zorgvuldig gladstreek en in zijn borstzakje deed.
‘En hoe komen we hier?’ vroeg Jan. ‘Ik neem aan dat we de bevoegdheid hebben om hier 24 uur per dag te mogen komen.’
‘Rijkers, zorg jij maar voor drie pasjes. Die heb je immers ook aan jouw eigen personeel verstrekt. En geef ook maar een sleutel mee van de afrasteringsdeur, als we er niet zijn.’

CONFERENTIES IN EEN PENDRECHTSE HOTELKAMER

Een uur later betrokken onze drie onverschrokken tunnelprobleemoplossers een kamer in het Delta-hotel in Rotterdam-Zuid, in de wijk Pendrecht. Dit geschiedde eerst na een lange en heftige discussie met Jan Prins, die in den beginne eenvoudig weigerde een hotel te nemen.

‘Wees nou redelijk, man!’ zei Jan. ‘Als je flink doorrijdt, zit je in bijna een uur thuis. En wat denk je dat een hotel kost per nacht?’

‘Als jij, Jan Pendel Prins, denkt dat je mij zo gek krijgt dat ik iedere ochtend als een file-forens om acht uur op de tunnelbouwput aanwezig ben met een prikkaart om daar boeven de hersens mee in te slaan, dan maak jij een heel dik foutje!’ verklaarde Arie heftig. ‘Wees jij nou eens redelijk, zuinige vrek! Je weet bij dit soort akkefietjes toch nooit waar je terecht komt?’

‘Ik geef Arie groot gelijk. Het is gewoonweg te idioot voor woorden om steeds heen en weer te pendelen tussen Amsterdam en Rotterdam. Voor mijn part ga jij terug naar Amsterdam, maar dan doe je niet meer met ons mee’, viel Bob hem bij.

‘Reuze idee!’ riep Arie. ‘Rij gezellig terug naar huis. Dan bespaar je niet alleen een hotel, maar misschien ook nog wel een paar klappen op je schedel!’

Jan gromde nog wat over logies in het huis van Rikkers, maar toen was de boot helemáál aan.

‘Jij in het huis van Rikkers? Met zijn bloedjes van kinderen? Die zetten het al op een bulken als ze jouw gezicht in deze staat zien! Laat staan met een paar schrammen en builen erop!’

Uiteindelijk was Jan grommend akkoord gegaan met het hotelplan en gaf geen krimp, zelfs niet toen Arie een fooi van f 25 gaf aan de bediende, die hun bagage mee naar boven sjouwde.

Nadat ze uitgebreid gegeten hadden, uitgebreid in enkele hete baden hadden gewenteld en hun spullen hadden uitgepakt, was het Bob die als eerste de koe bij de horens ging vatten.

‘Jongens, we hebben hier te maken met een stel tunnelterroristen die de bouw van de tunnel wil saboteren. Mijn eerste vraag is: weten jullie, Hollanders, wie er belang heeft bij een mislukt project?’

‘Bruggenbouwers, die liever een brug hadden gehad?’ vroeg Arie.

‘Klets,’ zei Jan. ‘Ten eerste zijn er in dit land maar een paar

grote maatschappijen die dit soort grote klussen aankunnen en die bouwen niet alleen bruggen, maar ook tunnels. En bovendien: er worden in dit land nog steeds heel veel bruggen gebouwd.'

'Tunnelbouwers dan, die het op de oude manier willen doen?'

'Zelfde bezwaar. Hier werken allerlei bedrijven aan, die al jaren tunnels hebben gebouwd, op wat voor manier dan ook. Het enige wat ik kan bedenken is dat er ditmaal een Duits bedrijf aan te pas is gekomen, die met boormachines werkt.'

'Kan het dan dus iets te maken hebben met die anti-Duitse gevoelens van jullie?' vroeg Bob.

Jan en Arie keken elkaar eens aan.

'Lijkt me sterk. Ik kan me voorstellen dat er mensen in die bouwput rondlopen die iets tegen Duitsers hebben omdat hun overgrootvader in de oorlog zijn fiets is kwijtgeraakt, maar het lijkt mij toch te gek voor woorden dat ze dan bewakers neerslaan en de boel gaan saboteren.'

Arie liep naar de badkamer en tapte een glas water dat hij langzaam leegdronk.

'Milieu-activisten, wellicht?'

'Hoe bedoel je?'

'Die ingenieur... Zei hij niet dat als dit project slaagt, dat er dan nog meer tunnels in ons land gaan komen?'

'Jazeker, vette. Dat heb je goed gehoord.'

'En denk je niet dat er veel verzet zal zijn tegen die tunnels die geboord zullen gaan worden in die prachtige, groene weilanden?'

Jan dacht even na en zei dan:

'Ik geloof het niet. Dat boren doet men juist om de overlast zoveel mogelijk te beperken. Tegen dit project kan voor zover ik weet alleen maar sympathie zijn!'

'Er is anders heel wat verzet tegen die tunnel in het Groene Hart, heb ik gehoord.'

'In het Groene Hart komt wel een tunnel, maar het verzet daartegen richt zich niet tegen die tunnel, maar tegen de vraag of er wel genoeg mensen in die trein zullen zitten om voor een paar minuten sneller in Parijs zulke hoge kosten te rechtvaardigen.'

'Maar toch. Zal de oorzaak niet daar liggen?'

Bob had en stijgende verbazing naar de twee geluisterd. 'Wil je mij... willen jullie mij vertellen dat jullie in Holland een tunnel willen gaan bouwen onder een paar weilanden? Niet onder een stad?'

Het kostte zeker een half uur voor de verbijsterde Amerikaan begreep dat het Hollandse polderlandschap gespaard moest worden omdat er zoveel Amerikaanse toeristen op afkwamen en dat er daarom voor een ondergrondse oplossing gekozen was.

‘Dat zouden we in Amerika eens moeten proberen! Om de prairie te sparen, alle spoorlijnen van de Union Pacific ondergronds... omdat anders het landschap ontsierd wordt!’

‘Zeg jij nou maar niks, betweterige Amerikaan’, zei Jan. ‘Jullie hebben eerst een paar miljoen bizons en Indianen uitgeroeid omdat jullie ze niet vonden passen in het landschap. Ja, en toen was er wel ruimte voor de trein!’

‘En het vlees daarvan hebben jullie nu allemaal verwerkt tot hamburgers en frankfurters’, vulde Arie aan.

‘Waarvan jij alleen al negentig procent voor je rekening neemt,’ zei Bob.

Ze rolden even ondersteboven van het lachen, maar even later pakte Arie de draad weer op.

‘Zoals jullie zojuist gezien hebben, heb ik een glas water leeggedronken. Dat scherpt mijn hersens. En ik heb een plan.’

‘Vertel op, dikke.’

‘Een van ons gaat vanavond nog op het bouwterrein de wacht houden. Morgen gaan we bij daglicht, op de bouwplaats, proberen om het een en het ander te weten te komen. Dat zullen we nog wel met Rikkers of met die ingenieur moeten bespreken, maar dit lijkt mij de meest zinvolle oplossing.’

‘Lijkt mij ook.’

‘Dus wat doen we?’

‘Spiertje trekken?’

Jan liep naar de asbak, die op het kleine tafeltje stond, nam drie lucifers, brak er van twee een stuk af, en legde ze tussen zijn vingers.

‘Kortste moet vanavond op wacht. Met pistool.’

Ze trokken allebei een lucifer uit Jans hand. Arie bleek de kortste te hebben. Zuchtend smeed hij de ongelukslucifer het raam uit. ‘Maar dan ga ik nog wel eerst even wat eten. En een auto huren!’

‘WAT?! Je hebt net gegeten! En nou nog een dure auto huren óók nog? Zeker een dure Mercedes, of een BMW!’

‘Dacht je dat ik ging lopen, dat hele eind? Jongetje Prins, ik verzoek je eraan te denken dat ik er geen seconde over pieker om de bus te nemen waar ik eerst zes keer moet overstappen

met die vertragingen en die uurdiensten van tegenwoordig. Ik heb niet eens een strippenkaart. Hoe werkt zo'n ding, trouwens? En bovendien: ik spaar geld voor een taxi uit.'

Hij was de deur al uit nog voor Jan een weerwoord had kunnen geven, kennelijk op weg naar de eetzaal.

'Wees blij dat hij je Pontiac niet neemt', zei Bob droog.

'Waarom?' vloog Jan er in.

'Anders was-ie beslist door de veren gezakt. Op weg hierheen had hij tenminste niet het extra-gewicht van twee bakken gebakken aardappelen, vier biefstukken en een bak sla, alsmede voldoende ijs om een mammoet mee in te vriezen. Nu komen er de nodige kilo's bij.'

'Dat eeuwige gesmijt met geld van jullie ook altijd...'

'Dat eeuwige gezeur van jou ook altijd. Probeer liever eens te bedenken, als Hollandse technout, waarom toch mensen zo'n tunnelproject proberen te laten mislukken.'

Jan ging op het bed zitten en dacht na.

'Ik kan er geen touw aan vastknopen. Wie is er nou tegen een tunnel voor fietsers en tractors? Ik weet wel dat er soms verzet is tegen het verbreden van een snelweg. Milieu-activisten die vinden dat er al te veel autowegen zijn die alleen maar weer meer verkeer aantrekken als de files zijn opgelost.'

'Maar dat is hier niet het geval.'

'Die tunnel wordt vlak naast een bestaande tunnel in een snelweg gebouwd, dus aan kostbare natuurparken kan het niet liggen. Volgens mij zijn er twee soorten mensen die hier tegen kunnen zijn: mensen die iets tegen investeringen in het algemeen hebben of mensen die tegen de gevolgde bouwmethode zijn.'

Arie was inmiddels vrolijk op weg naar een cafetaria om nog wat voedsel in zijn maag te plempen (want je wist maar nooit) en een half uur later was hij erin geslaagd een groengelakte Renault te huren. De verhuurder had de wagen vakkundig op de vering gecontroleerd. De motor liep als een tierelier, het weer was rustig en er was weer een klusje op te knappen. Alle redenen voor Arie om nonchalant en zonder zorg naar het bouwterrein te gaan.

Had Arie geweten wat er die nacht zou gaan gebeuren, dan zou hij aanzienlijk minder enthousiast op pad zijn gegaan. Enkele kilometers ten oosten van de bouwplaats waren twee ongere individuen bezig om een boot reisklaar te maken voor nieuwe sabotage-acties.

DE EERSTE NACHT

De monsterlijk monumentale dikke heer Roos, tot de huig gevuld met voedsel en drank, zittend in een auto, tot de dop gevuld met benzine, parkeerde zijn auto ongeveer vijftig meter van het grote stalen hek dat om het hele terrein heenliep. Het was inmiddels tien uur in de avond geworden en reeds uren donker. Arie siste een liedje tussen zijn tanden (het aloude Yankee Doodle), stak zijn sleuteltje in zijn linkerachterzak, haalde het sleuteltje van het hek uit zijn rechterzak (in zijn rechterachterzak zat een pistool, een Smith & Wesson), duwde het hek half open en stapte naar binnen.

Het bouwterrein lag als een vreemd landschap, als uit een sf-film, voor hem. Links enkele felwitte lampen, waarschijnlijk magnesiumlampen; rechts het vreemde staketsel van palen, dat de dag tevoren door Ridders was aangeduid als het 'Amsterdamse palenbos', palen met balken erop die moesten aangeven of het ondergrondse gedeelte van die palen enige last had van de tunnelwerkzaamheden. Zou dat niet het geval zijn, dan zou de tunnelboormachine worden gebruikt bij het graven van een tunnel in Amsterdam.

'Tja Arie, daar sta je dan', dacht Arie. 'Zo zit je gezellig in Amsterdam-Zuid - je gaat even naar een vriend in de binnenstad op bezoek en zo sta je op een verlaten bouwput in een volkomen verlaten woestijn van bieten en stalen balken, ergens in Zuid-Holland. Twee pogingen om de boel hier te bewaken zijn op niets uitgelopen en de politie mag er niet in worden gemengd. En dat allemaal alleen maar om een tunnel aan te leggen, zoals er in dit koeienland misschien inmiddels al honderden zijn.' Arie slenterde langzaam naar de felwitte magnesiumlampen. Het terrein werd ongeveer voor een kwart door deze lampen verlicht - de rest lag in volstreekte duisternis. 'Tja, wat wil je anders?' vroeg Arie bij zichzelf. 'Te jatten valt er hier helemaal niks. Te vernielen eigenlijk ook niet, althans niet hier boven de grond. Hier is alleen maar natte grond en een paar zware machines, die je ook niet even in je auto laadt. Nee, het probleem zit hem in de tunnelboor. En nog altijd is de vraag niet opgelost: wie kan er toch in vredesnaam profijt hebben van een vernielde of niet-gebouwde tunnel?'

Hij maakte een rondje over het gehele bouwterrein, constateerde dat er in totaal drie kleine en vier grote stukken in de afrastering waren die opengezet konden worden, onderzocht de directiekeet, liep naar het palenbos, dat er spookachtig

uitzag in de duisternis, en ging daar zitten. Bijna viel hij in slaap, met een schok wakker wordend. 'Dat is niet de bedoeling!' mopperde hij. 'Ik moet hier waken en niet slapen. Als ik wil slapen, doe ik dat wel in mijn eigen bed in Amsterdam. Maar afgezien daarvan - zou ik nou werkelijk hier geen tukje kunnen doen? Stom een stuk bouwterrein bewaken, dat zou ik misschien doen als ik aan mijn pensioen toe ben.'

Hij lag nog te piekeren en af en toe te mopperen toen hij het geluid van een bootje hoorde. Nu is dat op zich niet veel bijzonders - de Oude Maas is een druk vaarwater en zowel overdag als 's nachts varen er schepen - maar dit was duidelijk de motor van een niet al te grote boot, die kennelijk pal op de afrastering aan de rivieroever af voer.

Arie gleed, sluipend als een vette slang, van het palenbos vandaan, klom de dijk op en tuurde de waterkant af. Erg makkelijk ging dit niet, want de afrastering weerkaatste nogal wat magnesiumlicht, maar al gauw ontwaarde Arie de schim van een motorjacht. Het jacht voerde geen lichten en stevende recht op de bouwput af. En dat was voor Arie een reden om aan te nemen dat het hier om de tunnelsaboteurs ging. Immers, wie ging er voor zijn plezier midden in de nacht op een boot zonder lichten bij een tunnel-in-aanbouw pionieren?

Gesproken werd er niet. Althans - Arie hoorde geen stemmen. De boot legde aan bij de walkant onder aan de dijk. Arie onderscheidde twee mannen die uitstapten, even later gevolgd door een derde. Ze liepen rechtstreeks op de afrastering op de dijk af. Arie zag dat ze iets aan het doen waren bij een deel van de afrastering, een stukje opzij schoven en naar binnen gingen. Ze deden niet eens moeite om het geruisloos te doen; er klonk een zacht gepiep toen het hek opzij werd geschoven.

Arie hijgde van opwinding. Kreeg hij dan toch nog een spoor te pakken? Hij liet zich plat op de grond vallen en tuurde door de duisternis naar twee van de drie naderbij komende mannen, die inmiddels van de dijk waren afgedaald. Arie nam ten minste maar aan dat het mannen waren; hij kon zich niet voorstellen dat vrouwen bij dit soort werk betrokken waren. Hij rekende uit dat de mannen, als ze koers zouden zetten naar de tunnelingang en de directiekeet, ze tussen hem en de magnesiumlampen in zouden komen. Hij zou dan tegen de felle lichten in moeten kijken, hetgeen een goede waarneming bepaald niet bevorderde. Hij moest naar de lampen zelf toe, opdat hij die achter zich zou hebben en vandaar een goed overzicht zou

krijgen op hun bewegingen.

‘Een goede kans voor mij,’ dacht Arie, zijn windjack dichtknopend omdat de nacht inmiddels sterk aan het afkoelen was. ‘Die twee zien er niet uit alsof ze erg voorzichtig hoeven te zijn.’ In een schuine lijn rende Arie gebukt naar het punt dat recht tegenover de opening lag. Het lukte hem om ongezien en ongehoord de landzijde van het terrein te bereiken en liet zich in het zand vallen.

Maar zoals wel vaker gebeurt, en waar onze drie jongens al ruime ervaring mee hadden, komt het toch wel vaak anders uit dan men denkt. Dom toeval bestaat nu eenmaal minder vaak dan algemeen wordt aangenomen. Wat Arie niet wist, en ook niet kon weten, was dat de twee mannen die zich nu op het bouwterrein bevonden, ervaren criminelen waren die nogal achterdochtig van aard waren. Ze hadden al heel wat schade aangericht en laten aanrichten in de tunnel en op het bouwterrein, en waren tijdens deze activiteiten al meermalen op verzet gestuit. Ze hielden er dan ook terdege rekening mee dat het terrein bewaakt zou worden en letten er dan ook terdege op of er zich geen verdachte levende wezens ophielden in de onmiddellijke nabijheid van het bouwterrein.

En links van de lichtkring zagen ze, vaag verlicht door de weerschijn van de magnesiumlichten, een gedaante. Hun eerste gedachte was evenwel dat het een ontsnapt schaap was, want het postuur van Arie had meer iets van een stuk kleinvee dan iets mensachtigs. Toen Arie dan ook geen gedaante zag opduiken, loerde hij opzij en toen hij, flauw verlicht weliswaar, maar toch, twee mannen op zich af komen. ‘Dit gaat mis!’ dacht hij. Hij aarzelde geen moment, sprong overeind en zette het op een lopen. Nu was Arie niet erg bang uitgevallen, maar de gedaanten zagen er in het donker, met het spookachtige licht, zo angstaanjagend uit dat hij er toch stevig de pas inzette.

‘Grijp hem!’, hoorde hij achter zich. Hij keek om. Een fors uitgevallen man, met blond, strak achterovergekamd haar en een tweede man, iets verder weg, waren vlak achter hem. Zonder op of om te kijken rende Arie weg. Voor hem doemde al snel de afrastering van de landzijde op. Arie maakte een bocht en rende verder. Hij keek weer om. De afstand tussen hem en zijn vervolgers bleef ongeveer dezelfde.

Dat duurde ongeveer vijf minuten. Nu rende Arie weer op de rivier af - hij hoorde een schorre kreet en opeens flitste er recht

voor zijn ogen een licht aan, zó fel als hij haast nog nooit gezien had. Gedurende zeker een tiental seconden zag hij alleen maar paarse, oranje en zwarte ballen, doorschoten met serpentines, geringde planeten en schitterend vuurwerk voor zijn ogen. Zijn rechtervoet haakte achter een boomwortel of een stuk hout - hij viel op de grond met een klap waarmee hij een duidelijke uitschieter veroorzaakte op de aardschokmeter van het KNMI in De Bilt - en voelde daarna een tweede klap, achter zijn oor. Hij gaf een zwakke kreun en ging onder zeil. Het laatste wat hij hoorde, waren de woorden 'Monsterlijk dikke roodharige sufferd!' Maar hij wist niet meer of hij daarmee zichzelf of een ander hem bedoelde.

Een sonoor geluid vulde de hotelkamer die de heren Prins en Evers hadden gehuurd in het Delta-hotel. Het was de hotelhouder, die acht uur in de morgen de telefoon liet rinkelen op het nachtkastje naast het bed van Jan Prins.

'Sodemerotje! Hoe láát is het?'

'Veel en veel te vroeg', knorde een stem naast hem, met een knauwend Amerikaans accent. 'Veuls en veuls te vroeg, zoals ze dat hier schijnen te zeggen.'

Jan draaide zich nog een keer om. 'Hoe laat is het, in uren plus één Greenwich Mean Time?'

'Acht uur, één minuut en veertien seconden. Die receptionist verstaat in ieder geval zijn vak.' Bob sprong uit bed, snelde naar de badkamer en begon te douchen. Jan geeuwde nog maar eens hartgrondig, staarde naar het klokje naast zijn bed en ging op de rand van zijn bed zitten.

'Acht uur, één minuut en vierenveertig seconden. Als ik daar al niet meer tegen kan, word ik nog eens arbeidsongeschikt.'

'Jij bént al arbeidsongeschikt', verklaarde Bob, die met een handdoek om de badkamer uit kwam.

'Waarom, Amerikaanse vlerk?'

'Omdat jij al in paniek raakt als er een dubbeltje ontbreekt op de Generale Kas van je computerbedrijf, natuurlijk.'

'Och, stik. Is Arie al wakker?'

'Ik denk het niet, anders was hij al lang hier geweest.'

Jan sprong uit bed, liep naar de naastliggende kamer en klopte. Geen antwoord.

'Arie! ARIE! Wakker worden, vette dinosaurus!'

Geen antwoord.

'Die dinosaurus zit natuurlijk beneden, zich vol te vreten aan twee ontbijten', zei Bob.

Jan haalde opgelucht adem. 'Natúúrlijk! Kom, we gaan.'

In de ontbijtzaal was geen Arie en ook geen dinosaurus te vinden. Ook niet in de tuin, die om het hotelletje heen was aangelegd. Ze zaten tijdens het ontbijt een beetje verbijsterd om zich heen te kijken.

'Er zijn, dunkt me, twee mogelijkheden,' zei Jan. 'Of Arie heeft zich in de nesten gewerkt met die tunnelsaboteurs, of hij is ze op het spoor.'

'Nog een mogelijkheid, waarde Jan,' zei Bob. 'Hij dénkt dat hij ze op het spoor is.'

'Goed. Voorzover ik Arie ken, zal hij het wel bij het rechte eind hebben en als hij een spoor vindt, dan klopt dat spoor meestal ook.'

'Wat gaan we nu doen, Jan?'

Jan dacht even diep na. 'Arie zei dat hij een auto ging huren. We zouden hier in de buurt kunnen gaan informeren of een dikke, roodharige jongen een auto heeft gehuurd.'

'Dat zouden we kunnen doen. En we moeten sowieso vandaag naar de bouwplaats. Op zich was het idee van die rooie prima. Ik voel er niet veel voor om hier maar te blijven wachten tot we een ons wegen.'

'Jij zeker niet. Jij eet bijna net zo veel als Arie, man. Zeker omdat het ontbijt bij de prijs is inbegrepen?'

'Omdat ik eet als ik eten kan, en slaap als ik slapen kan. Daar is het overleven van alle avonturiers ter wereld op gebaseerd. Maar zoals ik al zei: ik ben niet van plan om hier te blijven zitten tot Sint Juttemis. Ik stel dus voor naar de bouwplaats te gaan, misschien worden we daar wel wat wijzer.'

'En we zullen toch eerst verslag moeten uitbrengen aan Rikkers.'

'Waarom niet aan Vis?'

'Gebruik nou je hoofd. Rikkers is dit soort verdwijningen wel gewend, maar Vis lijkt mij iemand die al van slag raakt als zijn rechterachterwiel vastzit in drijfzand.'

Op de bouwplaats lichtten ze eerst Rikkers in. Die reageerde tamelijk laconiek op het verdwijnen van Arie en zou Vis voorlopig nog niet inlichten. Er was die nacht, althans aan de tunnelwerkzaamheden, niets bijzonders gebeurd; de arbeiders waren al naar beneden gegaan en de tunnelboor werkte naar wens. Jan zette koers naar de afrastering en begon te kijken of hij bij de afgesloten openingen nog wat kon ontdekken.

En hij ontdekte wat!

‘Bob, kom eens kijken?’

Wat Jan aanwees aan Bob, een heel eind bij de bouwput vandaan, pal aan de rivier, was een plaats waar het zand was omgewoeld.

‘Wat heb je gevonden, Old Prinserhand?’

De grond ter plekke bestond uit zand, en in het omgewoelde zand stonden duidelijke voetafdrukken van een schoen met een bepaald soort profielzool, die alleen van Arie afkomstig kon zijn.

‘Arie heeft hier iets of iemand ontdekt en er is hier gevochten. Kijk maar naar het omgewoelde zand. We weten dus nu dat er vannacht tunnelsaboteurs zijn geweest. In ieder geval twee of drie mannen.’

‘Heel goed, Jan. Flink veel in Winnetou-boeken van Amerikaanse schrijvers als Karl May lezen.’

Jan was te veel in gedachten om het tot zich door te laten dringen, maar zei toen: ‘Amerikaanse schrijvers...? Karl May was een Duitser, jij dolle Amerikaan! En je moet ook Mai zeggen en niet Mee!’

Bob bleef verbijsterd staan, maar Jan liep al weer verder.

‘Zouden die saboteurs met een boot zijn gekomen?’

‘Waarom?’

‘Omdat het hier te smal is om met een auto te komen. En te steil.’

‘Zou best kunnen. Als je aan het water woont, kun je met een boot even ver komen in dit rivierenland als met een auto.’

‘Dus voortaan een auto en een boot paraat houden.’

‘Wou jij een boot huren, dan?’

Jan zuchtte. ‘Zal wel moeten, vrees ik. Als ze naar de overkant varen, hebben we met de auto het nakijken.’

Ze liepen terug naar de Pontiac, die broederlijk naast de Volvo van Ridders stond.

‘Naar het hotel, maar. Misschien is Arie al boven water gekomen.’

ARIE WORDT ONDERVRAAGD EN JAN ONTDEKT EEN SPOOR

Arie was inderdaad boven water gekomen - maar alleen in letterlijke zin. Hij kwam bij uit zijn bewusteloosheid toen de zon al uren op was en waterig over de rivier scheen. Maar Arie zag geen rivier. Hij zag alleen een kale wand voor zich met daarboven een klein raampje, waar wat daglicht doorheen kwam.

Maar Arie had geen behoefte aan veel licht, want hij had een gigantische hoofdpijn en zelfs het opendoen van de ogen kostte hem al veel pijn. Hij sloot ze dus maar.

Na een kwartier werd de hoofdpijn minder en hij deed zijn ogen opnieuw open. Hij zag dat hij nog gebonden was. Nog steeds hetzelfde betonnen hok, maar toen hij zich omdraaide, zag hij achter zich een glazen deur met een hoofd erachter, dat zich snel omdraaide toen hij het zag. Hij hoorde wat geroep, een gepiep van deuren - en toen ging de deur open. Een man kwam binnen, greep Arie's rechterkuit en trok eraan. Hij trok uit alle macht, maar Arie was veel te zwaar.

'Kom! Kom efkens helpen!' riep hij.

Een tweede man verscheen. Arie werd onzacht over een drempel heen gesleept en in een stoel gezet.

De kamer waarin hij zat, was vrijwel vierkant. Langs twee wanden stonden kasten vol boeken en langs de andere twee - waaronder die waar Arie recht op keek - was voorzien van posters met paarse krokodillen, ontklede vrouwen, gespierde negers en gigantische schedels.

De twee mannen die Arie naar binnen hadden gesleept waren ongeveer even lang - een stuk langer dan Arie. De jongste had glad achterover gekamde blonde haren en een vrijwel vierkante kaak. Zowel de kamer als de kaak deden Arie onwillekeurig denken aan Kresse, de schilderijensmokkelaar waar ze het al eerder mee aan de stok hadden gehad. De andere man was grover gebouwd, met een kaalwordend hoofd en kleine ogen. Ze spraken allebei met een Limburgs accent. Ze gingen achter de tafel zitten waarvoor Arie zat en grasduinden in zijn papieren.

'Arie Hendrik Roos', zei de blonde. 'We hebben al je spullen uit je jas en je broek gehaald. Als je meewerkt, laten we je misschien wel los. Als je niet meewerkt, drijf je binnen een uur voor lijk in de Oude Maas. Duidelijk?'

Arie was niet bang. Hij en zijn vrienden hadden tijdens de talloze avonturen wel voor hetere vuren gestaan; tijdens avonturen in de Stille Zuidzee, Afrika en Marokko waren ze zelfs met de dood bedreigd. Hij dacht snel na. Ze hadden geen enkel bewijs dat hij iets met die tunnelgeschiedenis te maken had, want het pasje, dat hem het recht gaf zich op het bouwterrein te bevinden, had hij in het hotel achtergelaten.

‘Duidelijk,’ knikte Arie.

‘Wat deed je op het bouwterrein waar je niets te zoeken had?’ brulde de blonde.

Eén volle seconde stilte. Toen barstte Arie woedend los:

‘Wat IK te zoeken had? Wat hadden jullie te zoeken! Ik ben de weg kwijt, probeer iemand te vinden die me kan vertellen hoe ik moet rijden en opeens word ik gevangen genomen, mishandeld en ontvoerd! Ik neem het niet!’ Hij deed zijn best de schijn op te houden een volkomen onschuldig man te zijn, met een grote bos rood haar en sproeten. ‘Ik ga naar de politie!’ riep hij. De twee tegenover hem keken elkaar eens aan en barstten toen in lachen uit.

‘Naar de politie! Die is goed! Zou er ergens stroomafwaarts een politiebureau zijn?’

‘Waarom stroomafwaarts?’ vroeg de kalende.

‘Lijken drijven toch altijd met de stroom mee? Hij werkt niet mee, dus...’ De oudste, donkerharige man haalde een pistool uit een la en richtte die op Arie.

Arie reageerde geschrokken en stotterde:

‘Wa..wa... wat willen jullie van mij?’

‘Antwoorden op onze vragen. Als je meewerkt, laten we je misschien wel los. Zo niet, dan...’ Hij wees naar het pistool dat zijn maat nog steeds op hem gericht had. Arie keek er gefascineerd naar. ‘Als hij schiet, schrikt hij zo erg van de knal dat hij gillend het huis uit rent,’ dacht hij.

‘Nogmaals: wat deed jij daar op het bouwterrein...? Ik tel tot drie.’

Arie zweeg.

‘Eén...’

Arie zweeg nog.

‘Twee...’

‘Ho, wacht even. Ik was de weg kwijt enne... schiet me alsjeblieft niet dood! Ik werk bij het energiebedrijf van Rotterdam en... ik kreeg een melding dat er hier een gaslucht hing enne...’

‘Waar zou die gaslucht hangen?’ vroeg de blonde weer.

‘Eh... eh...’

‘Moeten we jou even in een gaskamer stoppen?’ vroeg de kalende.

‘Eh...’

Hij schoot. De kogel boorde zich even boven Arie’s schouder in de muur. De schutter schrok niet.

‘Eh... eh... Oude Maasdijk, geloof ik. Ik heb het op een briefje in de auto.’

‘En waarom ging je dan naar die bouwput toe?’

‘Daar brandde tenminste licht. Ik dacht dat daar mensen waren en...’

‘En hoe ben je door het hek gekomen, dan?’

‘Dat stond open!’

‘Maak dat de kat wijs!’ brulde de kalende weer. ‘Sinds daar ongelukken zijn gebeurd...’

‘Hou je bek ezel!’ schreeuwde de blonde woedend. ‘Luister jij, roodharige olifant. Geen enkel mens gaat daar voor zijn lol naar toe. En klimt zeker niet over hekken heen. En zeker niet met een pistool in je zak. Weet jij wel héél zeker dat je geen bewaker bent, daar?’

‘Bewaker...?’

‘Ja. Bewaker van dat bouwterrein, daar. Kun je bewijzen dat jij dat niet bent?’

‘Hoe...’

‘Heb je een bewijs, een brief of wat dan ook, dat je van het energiebedrijf bent? Je moet je altijd legitimeren. Als er nou een gaslek was bij een boer - wat ik niet geloof - en je komt daar midden in de nacht aan, moet je je altijd legitimeren als werknemer van het gasbedrijf!’

Arie haalde zijn schouders op, voor zover zijn touwen het toelieten. ‘Zal wel in de auto liggen, als jullie het niet achterover hebben gedrukt.’

‘Wat heb jij voor een auto?!’ schreeuwde de blonde, die nu werkelijk driftig ging worden.

‘Een g-g-roene Renault, n-nummer FF-KN-63,’ bibberde Arie. De blonde greep het pistool, porde de kalende tegen de schouder en blafte: ‘Ga met Achmed kijken, waar je deze sproetenkoning aantrof. Zoek die auto. Staat hij er, voorrijden. Staat hij er niet, heeft deze knaap gelogen.’ De man ging weg. Het was wel duidelijk dat de blonde de leider was van het sinistere duo. Hij stelde de slimste vragen en had de grootste waffel. Maar Arie was niet ontevreden. Reeds de eerste nacht had hij de tunnelsaboteurs gevonden.

Vervolgens werd Arie door de blonde vastgegrepen en door

elkaar geschud. Maar Arie was toch te zwaar voor hem, want opeens liet hij los, zodat hij op de grond viel, met het hoofd op de harde vloer. De Limburger rende het hok uit, riep: 'Wanda!' en even later kwam een radicaal uitziende vrouw, met rood geverfd haar dat in pieken alle kanten op stond, naar beneden. Ze werd gevolgd door een Noord-Afrikaans uitziende man met kroeshaar en wild kijkende ogen. Ze trokken Arie weer aan zijn voeten naar de kale ruimte waar hij eerst had gelegen. Erg zachtzinnig gingen ze niet te werk, want Arie, die opnieuw met zijn schedel over de grond had gestuiterd, schreeuwde het uit van pijn. Ze schopten hem net zolang totdat hij in een hoek lag. Arie werd met een ijzeren ketting aan een ring in een betonnen paal vastgebonden en kreeg een stuk plastic in zijn mond gepropt. Daarna werd de deur dichtgesmeten en hoorde hij niets meer.

Een half uur later meldden Dirk en Achmed dat de groene Renault was voorgereden, maar dat het een huurwagen was zonder briefjes erin. Ze hadden de auto naast het bouwterrein aangetroffen en zonder moeite opengemaakt, want hij zat niet eens op slot.

'Dat dacht ik al!' zei Paul. 'Ik heb het gasbedrijf in die tussentijd even opgebeld en ze kennen daar geen Arie Hendrik Roos, die in een groene Renault rondrijdt. De grote vraag is natuurlijk: wat moeten we met die rode walvis die we in het boenhok hebben opgesloten?'

Ze zaten met hun vieren in de verhoorkamer.

'Dus die knaap is een bedrieger.'

'In ieder geval geen medewerker van het gasbedrijf', zei Dirk.

'Laten we hem lopen?'

'Wat? Na alles wat hij ontdekt heeft? Dan kunnen wij wel inpakken. Waar zit je verstand, Wanda?'

Er viel een korte stilte.

'In ieder geval is het geen bewaker van de tunnel. Die zien er heel wat slimmer uit. Ik houd het op een soort verdwaalde disco-ganger uit Rotterdam, die een pistooltje heeft gekocht, een flinke joint heeft genomen en niet meer zo goed heeft geweten wat hij nou eigenlijk moest doen. Een soort sensatiezoeker dus.'

'Mijn neus,' zei Paul. 'Deze knaap moeten we vasthouden, desnoods tot hij een geraamte is geworden. Hij weet véél te veel.'

Toen kwam de lijjige stem van Wanda: 'Hij weegt veel te veel,

zul je bedoelen. Wat weet hij eigenlijk?’

‘Hoezo?’

‘Ik bedoel: wat heeft hij ontdekt? Laten we aannemen dat hij een door de tunnelbouwers ingehuurde nachtwaker is. Wat heeft hij dan ontdekt? Niets. Dat er een paar mensen zijn die daar ‘s nachts rondlopen om de boel te vernielen. Dat weet iedereen op de bouwplaats. Hij weet niet waar hij nu is, hij weet niet hoe wij heten, waar we wonen, enz. Het is nu licht buiten. Als het donker is, brengen we hem naar de bekende plek waar we de vorigen ook hebben gedropt en dan zoekt hij het verder maar uit. Hij heeft toch geen houvast. Maar als we hem hier houden, wordt hij vroeg of laat als vermist opgegeven en dan wordt het lastiger.’

Achmed en Dirk sloten zich bij haar mening aan, maar Paul was niet overtuigd. Hij zag in Arie nog steeds een spion, die achter hun geheimen wilde komen. Hij stond echter alleen tegen een overmacht, die hem nog een uur onder druk bleef zetten, totdat Paul uiteindelijk door de knieën ging.

‘Akkoord... akkoord... ik zal hem straks uit de auto laten gooien zoals we met die eerste gedaan hebben. Maar ik stel één zware voorwaarde: we gaan vanavond nog één keer naar de tunnel en we delen hen de genadeslag toe.’

Jan en Bob waren naar het hotel teruggegaan, hadden aldaar geen Arie Roos gevonden en besloten om ‘s avonds de taak van Arie voort te zetten. Bob verzwoeg liters koffie en zwengelde aan telefoons om er achter te komen waar Arie een auto had gehuurd en om welke auto het ging. De vierde autoverhuurder wist te vertellen dat de vorige avond een gigantisch dikke jongen bij hem een Renault had gehuurd.

‘Dat is tenminste dat,’ zei Jan. ‘Ik zal Rijkers even bellen en vragen of hij een botenverhuurbedrijf weet.’

Twee minuten legde Jan de hoorn neer en zei vrolijk: ‘De boot is al geregeld. We kunnen een vlet krijgen van Rijkswaterstaat’. ‘Aan jouw optimisme te oordelen mogen we aannemen dat het niet al te veel gekost heeft?’

‘Helemaal niets, man! Ze hebben er een liggen naast de oude bouwput aan deze kant van de rivier! En we hebben er ervaring mee, weet je nog?’

‘Ik weet het. Zwelg maar fijn in je geluk, jongetje Prins, dan zwelg ik in een extra bak sla die ik laat komen.’

‘Jij wordt nog eens net zo vet en slim als Arie.’

‘Zolang ik nog niet zo zuinig en vrekking word als jij is er niks

aan de hand.'

'Hm. Wat gaan we vanmiddag doen?'

'Tja... Ik voel er niet veel voor om de hele middag in dit hotel te zitten. Zullen we Rotterdam eens gaan bekijken? Is daar nog wat te zien wat ik nog niet heb gezien?'

'Rotterdam zal voor jou weinig interessants te bieden hebben. Het is geen historische, Hollandse stad meer, sinds 1940. Nu staan er overal wolkenkrabbers, net als in Pittsburgh, alleen niet zo hoog.'

'Laten we toch maar een beetje rondlopen. Dat lijkt me beter dan hier te blijven zitten.'

De hele middag brachten ze door met 'toeristje spelen', wat ze de afgelopen dagen ook al gedaan hadden. Ze bekeken de Coolingsingel, de Lijnbaan, de kubussen aan de Blaak, het Waterstadsproject, de Kop van Zuid en de Euromast, maar zoals te verwachten viel, maakte het op Bob niet zoveel indruk. Alleen het schilderachtige Delfshaven, met zijn herbouwde molen, vond hij de moeite waard om er heen te gaan.

Bijtend in een hamburger, zittend onder het standbeeld van Piet Heyn, vertelde Jan wat deze Delfshavense zeeschuimer allemaal gedaan had. Bob wist dat (uiteraard) niet.

'En waarom noemen ze deze rivieren de Oude Maas en de Nieuwe Maas?' vroeg Bob. 'Is de ene rivier soms eerder gegraven dan de andere?'

'Tja... Eigenlijk zou ik dat eens aan Cornelis van Tilburg moeten vragen. Die weet van alles en nog wat van rivieren en hoe ze vroeger stroomden. Ik geloof dat de Maas vroeger anders liep dan nu, maar zeker weten doe ik het niet. Je hebt ook de Oude Rijn, maar vreemd genoeg weer geen Nieuwe Rijn, behalve een gracht in Leiden die zo heet', zei Jan.

Ze bleven nog een uur zitten en aten nog een broodje worst.

Het was maar goed dat Arie dit niet zag, want die lag nog steeds hongerig vastgebonden in het betonnen hok. De geluiden die zijn spijsverteringsstelsel produceerden, deed het huis op zijn grondvesten trillen. De vier overige bewoners trokken zich er echter weinig van aan.

Half elf in de avond, toen het al uren donker was, werd Arie door twee boeven geblinddoekt, naar buiten gedragen en achter in een Mercedes gelegd. De Mercedes werd bestuurd door Achmed, maar dat wist Arie niet. Ook wist hij niet, dat Achmed de opdracht had gekregen om hem naar het meest

verlaten gebied in de buurt te brengen.

Na een half uur bereikte de Mercedes een bosgebied, waar de nevelslierten reeds in hingen. Arie werd uit de auto getrokken, losgemaakt en met een formidabele trap van de weg af geschopt. Hij viel voorover in het natte gras. Snel probeerde hij het nummerbord te lezen, maar daar hing een stuk plastic overheen. 'Slimme knapen. Net zo slim als die bende van Herr Ingenieur Dausenberg,' dacht Arie.

De auto reed weg en Arie krabbelde overeind. Hij bevond zich in een Hollands oerbos, met wilgen, elzen en populieren.

EEN RIVIER VOL AVONTUREN

Vrijwel exact 24 uur na de voor Arie onfortuinlijk afgelopen eerste wachtbeurt arriveerden Jan en Bob, in de Pontiac bij het bouwterrein. Ze parkeerden hem even buiten het hek, deden het hek open en verkenden het terrein. Ze gingen te werk als ervaren bewakers, ogen en oren wijd geopend. Er gebeurde echter niets bijzonders. Daarna trokken ze een spiertje. Jan zou de rivier in de gaten houden en nam stelling bij een van de punten waar het hek met een bocht van 90 graden afboog van de waterkant. Hier lag ook de witgeverfde vlet, die ze te leen hadden gekregen van ingenieur Vis. Bob zou de wegwijk in het oog houden en nam plaats bij het inrijhek. Om snel met elkaar in contact te komen hadden ze fluitjes meegenomen.

‘Arie heeft de boel onderschat,’ had Bob gezegd. ‘Natuurlijk moet je met zijn tweeën zijn om zo’n groot terrein te bewaken. Liefst ook nog met een hond erbij, die indringers meteen naar de benen vliegt.’

‘Laten we hopen dat ze nog komen. Als ze Arie in handen hebben, kunnen ze heel goed besluiten er deze nacht niets aan te doen.’

‘Waarom niet?’

‘Omdat ze er van uitgaan dat Arie de enige is die met dit bewakingswerk is belast. Die andere bewakers werkten ook alleen.’

Jan lag op zijn buik op de dijk, met zicht op de rivier en de afrastering. Hij kauwde op een grashalm en bedacht dat hij de beste plaats had. Hij had een riant uitzicht over de rivier, waarvan het water spookachtig glansde in het felle licht van het bouwterrein aan de overkant en de passerende schepen. Bob keek daarentegen uit op een donkere weg en een grote parkeerplaats. Hij had zijn tijd benut met het zoeken naar de Renault, maar die had hij niet gevonden. Hij liep naar het palenbos, dat tussen hun wachtposten in lag. Jan hoefde maar één kant van het terrein te bewaken, maar Bob had er drie voor zijn rekening. Hij controleerde de afrastering, zag dat alles goed en solide op slot zat en keerde weer terug naar het palenbos.

Zo verliepen er drie volle uren.

Het weer was inmiddels veranderd; er waren nevelslierten gekomen, die het uitzicht ernstig belemmerden. Jan, die weer

rivierwacht had, had er nog de meeste last van. Hij moest een flink gebied in de gaten houden. Het was dan ook niet te verwonderen, dat hij de boot pas vrij laat in de gaten kreeg.

‘Wat... wat krijgen we nou?’ vroeg hij zich af, toen hij opeens een donkere massa op zich af zag komen. De boot voerde geen lichten en dat was behoorlijk gevaarlijk met het oog op de afnemende, maar toch nog vrij drukke scheepvaart. Hij zag dat het bootje aanlegde op ongeveer honderd meter afstand van de plaats waar hij lag.

‘Wat moet ik doen?’ vroeg hij zich af. ‘Hier blijven wachten om het een en ander te ontdekken of Bob waarschuwen?’ Hij besloot tot het laatste. Het enige wat hij hier te weten kon komen was dat er mensen aan land gingen en dat kon een kind van vijf hem ook wel vertellen. Als een slang kroop Jan terug naar de hoofdingang van het bouwterrein, waar Bob op een sprietje zat te kauwen.

‘Bob! Er is een boot aangekomen die geen lichten voert. Waarschijnlijk zijn het die saboteurs. Wat moeten we doen? Zullen we ze te pakken nemen?’

‘Is de motorvlet in orde en per direct gebruiksklaar?’ fluisterde Bob.

‘Ligt klaar voor gebruik.’

‘Ga erheen en klim erin. Met een beetje geluk komt er een nevel tussen jou en hen in hangen.’

Jan keek naar de dijk. ‘Er zijn hier helemaal geen nevels! Ik...’

Bob kneep in Jans arm. ‘Sst! Kijk!’

Er waren twee mannen op de dijk verschenen, ongeveer vijftig meter verwijderd van het punt waar de vlet gemeerd lag. Het was nu onmogelijk om de boot te bereiken...

En toen kreeg Jan een heldere ingeving.

‘Het palenbos, man! Kruip tussen de palen, probeer vandaar af op te rukken naar de rivier! Het is onze enige kans! Snel!’

Bob zag dat de twee mannen afdaalden en snel en geruisloos over het zand liepen, regelrecht op de directiekeet met de magnesiumlampen af. Hij bukte zich en glipte tussen de palen van het palenbos door. Jan volgde op zijn hielen. De palen stonden hier niet zo dicht op elkaar, maar er stonden allerlei planken en platen tegenaan, die iemand voor een niet al te oplettende toeschouwer redelijk aan het oog onttrokken.

De mannen stonden bij de rand van de lichtkring stil. Jan en Bob zagen dat ze voorwerpen in hun hand hadden, maar wat het waren, konden ze niet goed zien. Wel waren hun gezichten te zien. De langste van de twee had een kalend voorhoofd en

een grof postuur. Hij droeg een groene, lange regenjas. De andere had blond haar en was wat korter.

‘Ik vertrouw het niet,’ zei de blonde.

‘Soms denk ik dat je spoken ziet,’ zei de kalende. ‘Vergeet niet dat we die rode potvis hebben opgepakt. Die boortunnel-liefhebbers hebben opnieuw een gevoelige klap gekregen. Ze kunnen niet oneindig doorgaan met het inhuren van bewakingsdiensten, want dan wordt hun budget overschreden en wat nog erger is, negatieve publiciteit. Ik weet haast wel zeker dat er hier niemand rondloopt.’

‘Aha, dus jij geeft nu ook toe dat die rode dikzak een bewaker was?’

‘Ik heb nooit gezegd dat het onmogelijk is. Maar we moeten voorzichtig zijn. Daarom vind ik het heel goed dat we hem op een fatsoenlijke manier hebben geliquideerd.’

‘Goed, goed...’

‘Maar laten we niet langer wachten. We moeten het nu samen doen. Nog even de gewone controle?’

‘Goed, doe maar. Je kunt inderdaad niet voorzichtig genoeg zijn! Nogmaals, ik vertrouw die lui voor geen zier!’ Ze spraken nog enkele woorden tegen elkaar, die Jan en Bob niet konden verstaan. Kaalhoofd gaf Blondhaar het voorwerp dat hij bij zich droeg en draaide zich om.

Jan en Bob zagen, verscholen achter een dikke paal, dat hij terugliep naar de rivierdijk en eroverheen klom. Blondhaar bleef staan waar hij stond, met de rug naar de dijk.

‘Laten we verder lopen! Hij let niet op ons...’

Onhoorbaar slopen ze, in gestrekte draf, richting de dijk. Ze hadden het eind van het palenbos bijna bereikt, toen opeens een helwit licht het hele terrein in een fel licht zette. Ze doken in elkaar van schrik. Toen zagen ze dat het licht afkomstig was van een zoeklicht dat vanuit de mast van de boot regelrecht in het palenbos scheen!

Gedurende verscheidene minuten zagen ze niets dan paarse slingers en donkergroene kubussen voor hun ogen schemeren en verwachtten ieder ogenblik gegrepen te worden.

Er gebeurde echter niets... de verblindende straal had zich losgemaakt van de palenrijen en verlichtte nu de directiekeet. Hij bleef even schijnen en ging toen uit. Vanaf de boot klonk gestommel. Kaalhoofd ging weer van boord en liep naar zijn strijdmakker, die roerloos op de bouwplaats was blijven staan.

‘Naar de boot. Snell!’ fluisterde Bob.

Jan knikte. Ze liepen naar de afrastering, schoten zo snel ze

durfden door het openstaande hek en lieten zich de dijk afrollen. Bob bereikte als eerste de vlet. Jan bleef aarzelend op de kant staan.

‘Wat sta je daar nou nog, Zuinige Jan?’

‘Ik zal toch proberen om even over de dijk heen te loeren,’ zei Jan. Hij klom de dijk weer op en gluurde over de kruin heen. Hij zag dat nu ook Blondhaar terug kwam rennen en ter hoogte van de motorboot over de dijk klom. Jan zette het op een lopen en, gedekt door de duisternis, gleed hij naar de vlet. Ze gingen zo plat mogelijk op de bodem liggen.

De motorboot startte, maakte een draai waarbij ze akelig dicht bij de vlet kwamen en voer terug de rivier op. Hij voerde geen lichten. Pas toen de boot uit het zicht dreigde te verdwijnen, startte Bob de motor en voer, eveneens zonder lichten, achter de boot aan.

De boot zette koers naar het oosten, richting Dordrecht. Het kostte Bob de grootste moeite om de boot in het oog te houden. De nevels, die nu over de rivier hingen, speelden hen parten. Voortdurend moesten ze uitkijken naar andere schepen, die er nu gelukkig niet voeren, want zonder lichten waren ze niet alleen strafbaar, maar ook een gevaar voor iedereen.

‘Het water heust,’ zei Jan.

Bob keerde zich om. ‘Wát zei je?’

‘Het water heust. Dat betekent dat er nevel over het water hangt.’

De nevels werden steeds dichter.

‘Dit is een beste situatie!’ fluisterde Bob tegen Jan. ‘Als er een andere boot aankomt en boven op ons vaart, hebben we heel wat uit te leggen!’

‘Hij kan óók boven op die andere boot knallen. En dan is voor hen de boot aan!’

Na ongeveer twintig minuten, toen ze door zuivere mist heenvoeren, klonk schuin achter hen een luide knal, die Jan van schrik bijna overboord deed vallen en Bob een lekkende hartklep bezorgde. Ze keken achterom toen het zicht weer wat beter werd en zagen een felle steekvlam tegen de horizon afgetekend.

‘Dat is bij de tunnel!’ riep Bob ontzet.

Jan knikte. ‘De saboteurs hebben opnieuw toegeslagen! Ik...’

Weer een explosie. Duidelijk zagen ze nu de horizon oplichten, precies op de plaats waar de directiekeet en de tunnelingang

zich bevonden.

‘Al zijn leven hebben ze daar een bom of zoiets gelegd!’ riep Bob.

‘Molotov-cocktail, of misschien dynamiet, denk ik,’ zei Jan. ‘Dat waren natuurlijk de dingen die ze in hun handen hadden toen ze daar heen en weer liepen!’

‘Ze zullen het toch niet hebben gedaan om Arie te laten verdwijnen!? Die ene zei toch dat ze Arie hadden geliquideerd, of zo?’

‘Daar hebben ze minstens één vrachtwagen dynamiet voor nodig, om hem ook maar één millimeter van zijn plaats te krijgen,’ zei Jan. Dat deed hij echter niet van harte, want in zijn hart was hij wel degelijk bang dat Arie iets was overkomen.

‘Die explosie was er anders zwaar genoeg voor.’

‘Onzin. We hebben met een paar rabauwen te maken, maar of dit nou ook moordenaars zijn, betwijfel ik toch. Bovendien is Arie zo verschrikkelijk slim, daar maak ik me geen zorgen over. We hebben voor hetere vuren gestaan. Hij zal toch niet in zeven sloten tegelijk lopen?’

‘Ik help het je wensen. Maar hou die boot voor ons in de gaten. Hij stuurt naar de wal. Terwijl brandweer, politie en ambulance-wagens zich lekker uitleven op die fik daar, zullen wij wel het een en ander moeten verhapstukken.’

De boot voer inderdaad naar rechts en legde even later aan bij een wrakke aanlegsteiger naast een krib, zo’n basalten dijk die loodrecht op een rivier staat. Aan de oever stond een grote groep bomen, de kruinen vaag zichtbaar achter de dijk, want er hingen hier geen nevels. Bob stuurde naar de krib en legde de boot aan de andere kant dan waar de bandieten nu uitstapten. ‘Ze gaan aan land. Er loopt een pad naar die boomgroep. Ze lopen er recht op af... Ik denk dat hier hun hoofdkwartier is. Blijf jij hier, ik zal eens kijken of ik ze nog kan volgen.’

‘Ik blijf wel hier, als Wacht am Stein.’

‘Stenen genoeg hier, zou ik zo zeggen. Zware basaltblokken zelfs. Ik zou er best een paar naar onze vrienden de saboteurs willen gooien.’

Bob klom uit de vlet en stapte op de basaltkeien. Gebukt rende hij naar de bomen, waar hij de mannen nog net kon zien weglopen naar een huisje met een lange, lage schuur ertegen-aan.

‘Wat zou dat voor een schuur zijn?’ vroeg Bob zich af. ‘Een

flinke schuur ook nog. Denkelijk kippen, of varkens. Het ziet er naar uit dat onze vrienden zich behalve met het vernielen van tunnelboormachines en directieketen ook nog bezig houden met het eerzame boerenbedrijf. Net als George Washington. Was dat ook geen boer voordat hij president werd?’

Bob besloot de persoon van George Washington niet op één lijn te stellen met twee pyromanen voor hem en liep tussen de bomen door. Het waren wilgen en iepen, zag hij. Hollandser kon het al niet. De schuur stond links van hem en Bob liep er om heen. Er was geen levende ziel te bekennen. Wel een auto, een Renault zo te zien - de kleur was niet te onderscheiden. De schuur was donker en voor zover Bob kon zien waren er geen ramen in. Wellicht waren er in het dak lichtopeningen, maar dat kon Bob niet ontdekken. Ook het huis bevatte weinig interessante gegevens. Door de ramen kon hij niet kijken, want de gordijnen waren solide dichtgemaakt. Er kwam alleen een beetje licht door.

Vanaf de voordeur liep een pad naar de dijk, die kennelijk de zware rivierdijk aan deze kant van de rivier was. Bob liep het pad af - natuurlijk niet op het knoerpende grind, maar in het gras ernaast - en ontdekte een brievenbus. Hij nam zijn zaklantaarn uit zijn zak en scheen erop om de naam te kunnen lezen.

De Graaf, stond er op de brievenbus. Eronder het getal 43, kennelijk het huisnummer.

Zo zo, dus een van onze vrienden heet De Graaf, dacht Bob. Laat ik Jan eerst maar eens verslag uitbrengen, voor hij helemaal dol wordt van ongeduld.

Hij zag het brandende terrein van de tunnel recht voor zich toen hij naar de krib toe sloop en bracht Jan op de hoogte van wat hij ontdekt had.

‘Nemen we ze te grazen?’ vroeg Jan.

‘Nee, ben jij gek? Kijk maar eens naar de rivierkant. Het stikt daar van de politie en brandweer. Voor je het weet, zijn ze hier en dan hebben we de poppen aan het dansen. Nee, ik denk dat we het beste terug kunnen naar het hotel, een gaatje in de dag slapen en morgen verder zien. Ik denk trouwens dat die boeven nog niet naar bed zijn gegaan en dat er minstens één de wacht houdt.’

Jan zag het redelijke van deze redenering in. Ze stapten in de vlet, voeren een klein eindje verder de rivier nog op, waar Bob aanlegde bij een volgende inham tussen twee kribben. Vervolgens liepen ze over de dijk terug naar het tunnelterrein, waar

zich inmiddels een flinke menigte had verzameld.

Het is ronduit verbijsterend waar midden in de nacht de mensen vandaan kwamen, maar ze waren er. In het midden was duidelijk een wanhopig kijkende ingenieur Vis te zien, die met zijn armen wild om zich heen zwaaide. Met een zo wijd mogelijke boog, zonder in de gaten te lopen, liepen ze terug naar de Pontiac en reden naar het hotel. Vanuit hun ooghoeken hadden ze echter gezien dat er van de directieket en de daaraan vastgebouwde materiaalloods niets meer te redden was.

HOE DICHTER BIJ DORDT... HOE HONGERIGER ARIE WORDT

Te zeggen dat Arie nu bezig was met de meest gelukkige dagen uit zijn leven was wat overdreven gezegd. De bewering van Jan Prins dat hij niet in zeven sloten tegelijk zou lopen, was eveneens enigszins bezijden de waarheid; hij zou die nacht namelijk niet in zeven sloten, maar wel in een brede rivier terechtkomen...

Toen de Mercedes was weggereden en Arie overeind was gekomen, leek er geen vuiltje aan de lucht. Weliswaar had hij nog steeds een enorme honger, maar hij was in ieder geval vrij en hij kon nu tenminste frisse lucht inademen. Over het feit dat hij zich in een woest uitzien bos bevond, maakte hij zich allerminst zorgen. Ieder bos heeft tenslotte een rand en vandaar moest het niet moeilijk zijn om de bewoonde wereld weer te bereiken.

Arie liep de richting uit waarheen hij de auto had zien verdwijnen. De nevels belemmerden hem echter van tijd tot tijd het zicht, zodat hij met zijn voeten de rand van het asfalt moest voelen om niet van de weg af te raken. Al snel namelijk bleek dat de bermes smaller werden en tenslotte zo goed als helemaal verdwenen. Er liep een diepe sloot naast. Aan de linkerkant groeiden struiken.

Maar niet alleen de kanten van de weg, ook de weg zelf werd smaller en smaller en ging na ongeveer een kilometer over in een modderig pad, waar zelfs een fietser nauwelijks vooruit kon komen. Arie begreep dat hij van de route van de auto afgeweken was en keerde terug. En inderdaad... spoedig vond hij een smal zijweggetje, dat hij insloeg en ging volgen. Maar de nevels speelden hem parten en zonder dat hij het wist, passeerde hij een splitsing van een breed karrespoor, dat de Mercedes genomen had.

Het terrein werd steeds dichter gebost, bestruikt en beneveld en toen Arie na anderhalf uur ronddwalen nog niets gevonden had wat op een redelijke weg leek, ging hij tegen een boom zitten.

‘Potverjandocus nog aan toe!’ riep hij halffluid. ‘Er moet toch wel iemand wonen in deze wildernis? Ik mag dan hopeloos verdwaald zijn, maar in dit dichtbevolkte deel van Nederland moet toch minstens één huis staan??’

Toen hij dit overdacht, bedacht hij met schrik dat het helemaal niet zeker was of hij nog wel in Nederland was. De autorit in de

Mercedes was weliswaar betrekkelijk kort geweest - hooguit een half uur - maar Arie wist niet waar hij gevangen was gehouden. Dat kón in Nederland zijn geweest, maar ook in België of zelfs in Duitsland of Frankrijk. De mannen die Arie ondervraagd hadden, spraken met een zachte G en toen hij eenmaal daar aan dacht, gaf hij een kreun van ontzetting. Hij kon wel door de Ardennen aan het rondwandelen zijn. Hij had wel eens gehoord dat er daar ergens een veengebied moest liggen met veel water.

Jan Prins was vaak jaloers geweest op de computerhersens van Arie, die zonder blikken of blozen de meest fantastische leugenverhalen had opgedist aan tal van smokkelaars, valsemunters, Mexicaanse bandieten en zeerovers, maar nu was Arie jaloers op de geografische kennis van Jan.

‘Jan had alleen door een paar bomen te bestuderen onmiddellijk geweten waar hij was. In het ene gebied komt de bruine beuk niet voor, en in het andere de iep niet. Ik weet nog niet eens het verschil tussen een eik en een kastanje. Misschien dat ik ook nog eens wat ga grasduinen in die Encyclopaedia Britannica van hem.’

Zijn maag was nog steeds leeg, de honger werd steeds erger en het zag er niet naar uit dat hij die honger binnen afzienbare tijd zou stillen. In ieder geval moest hij eerst wachten tot het dag zou worden, dan zouden in ieder geval die nevels misschien verdwijnen en kon hij zich beter oriënteren. Met die wetenschap sloot Arie zijn ogen en dommelde in.

Toen Arie weer wakker werd, kon hij drie dingen constateren. Het eerste was dat zijn maag angstaanjagend leeg geworden was. ‘Was ik maar een boktor,’ bromde hij. ‘Hout genoeg hier.’ Het tweede was dat hij twee uur geslapen had en het derde - en het meest positieve - dat de nevels zo goed als verdwenen waren. Hij kon de sterren weliswaar niet zien vanwege de bewolking, maar hij kon wel iets van het landschap zien. Een smal pad dat hij afgelopen was, slingerde zich door de bomen en verdween uit het gezicht.

Welgemoed zette Arie er de sokken in. Zijn hoofdpijn, waar hij enkele uren geleden nog last van had, was verdwenen en hij hoopte dat hij nu eindelijk uit het bos kon komen.

De maan hing laag in het westen - althans, hij vermoedde dat daar het westen lag - en hij besloot nu regelrecht de maan te volgen. Het pad leidde hem in de goede richting. Ruim twintig minuten kon hij het volgen. Toen liep het dood tegen een brede

rivier, die hij slechts met moeite kon overzien; heel in de verte kon hij flauw een boomgroep onderscheiden, zodat hij in ieder geval wist dat het een afstand was die hij over kon zwemmen. Arie zei een lelijk woord, trok zijn kleren uit en zwom naar de overkant, die nauwelijks te zien was.

‘Ik hoop dat er aan de overkant een boot is, dan kan ik deze rivier afzakken,’ bromde hij.

Er was echter geen boot; er waren gelukkig ook geen passerende schepen. Wel zag Arie tot zijn grote blijdschap de lichtkoepel van een stad achter het water opdoemen.

‘Kijk, kijk, een stad. Ik mag wel uitkijken dat mijn kleren niet nat worden, anders word ik meteen die stad uitgejaagd. En waarom ook niet? Als een politieagent me ziet, zal ik met een verschrikkelijk goed verhaal moeten aankomen om me niet meteen voor drie dagen in de gevangenis te laten komen. Als ik agent zou zijn en ik zou iemand tegenkomen die half nat uit de rimboe kwam met builen en schrammen zou ik geen enkel verhaal geloven.’

De overkant was bezaaid met brandnetels en Arie liep vele tientallen blaren op voor hij zich kon aankleden.

De stad met de lichtkoepel was verder weg dan Arie gedacht had, maar door de rivier over te zwemmen had hij het bos achter zich gelaten. Arie vond een weg die er uitzag of hij al honderden jaren oud was, want in het asfalt zaten formidabele gaten.

Langs de weg stonden enkele boerderijen en Arie had al uren te kampen met een maag die inmiddels evenveel geluid produceerde als een middelgroot onweer. Zou hij... durfde hij...?

Hij schudde zijn hoofd. ‘Niet doen, Arie. Al die boeren hier hebben een hond of een geweer, of beide. Je ziet eruit als een landloper die eerst met een stel saboteurs, vervolgens met boomstronken en ten slotte met een stel brandnetels heeft gevochten. Hoe minder politie-optreden, hoe beter.’

Nu kon Arie recht op de stad af lopen. Hij kruiste een flinke autoweg, die verderop omgeven was door hoge torenflats, waarvan er nog enkele in aanbouw waren. ‘Toch benieuwd welke stad dit is. Natuurlijk had Jan dat al van vele kilometers afstand gezien, plus het aantal inwoners, het aantal hasjpannen per hoofd van de bevolking en het aantal middelbare scholen waarvan de leiding niet deugt.’

Pas toen Arie de torenflats naderde, verscheen er een bordje

dat de bebouwde kom aangaf en kon hij de naam lezen.

DORDRECHT.

‘In Dordrecht,’ zei Arie tegen zichzelf. ‘Hier hebben we nog geen avontuur meegemaakt, geloof ik. Maar in ieder geval weet ik nu waar ik ben. Geen exotische oorden als Luik, Maastricht of Hoog Soeren.’ Het duurde nog een tijdje voor hij een goed werkende telefooncel had gevonden om een taxi te bestellen. Hij moest het bellen enkele malen onderbreken, omdat door het aanhoudend gerommel in zijn maag de taxitelefonist niet goed verstaanbaar was.

De ochtendschemering begon aan te breken toen de chauffeur van de taxi Arie afzette bij een vestiging van McDonald’s, aan de snelweg ter hoogte van Barendrecht. Arie was door het dagenlange vasten zo misselijk als een kat en zijn gezicht was grauwig groen toen hij de taxi kon verlaten.

De chauffeur sidderde van angst. Hij had een passagier aan boord die zich in een verregaande staat van wagenziekte bevond en van wie de maag het geluid veroorzaakte van tientallen stoomlocomotieven tijdens een onweersbui.

In het hamburgerrestaurant veroorzaakte zijn komst een sensatie van jewelste, toen Arie meteen maar tien Big Mac-menu’s bestelde. Toen de eerste maaltijd door een giechelende blonde juffrouw naar binnen was gebracht, sperde Arie zijn muil open als een tyrannosaurus rex. Met één hap onthoofdde hij de Big Mac, met de volgende verzwoeg hij de onderste helft en duwde in slechts enkele volgende happen de bijgeleverde patat. Toen hij aldus drie maaltijden had verslonden stonden alle caissières om hem heen en bij zijn vijfde zat het voltallige personeel grijnzend aan zijn tafel.

‘Jij hebt zeker lang niet gegeten?’ vroeg een zwartharig meisje. ‘Nee,’ zei Arie met volle mond. ‘Ik was bezig een vermageringskuur te volgen, maar ik mocht er niet mee doorgaan van mijn moeder.’

‘Daarom zeker die schrammen in je gezicht?’ vroeg de bedrijfsleider.

‘Precies. En als mijn moeder erachter komt dat ik hier zit te eten, sloopt ze de hele tent.’

Arie at zeven menu’s op, liet de overige drie inpakken, liep naar de chauffeur die nog steeds zat te wachten en ging in de taxi zitten.

‘Breng me maar naar het Delta-hotel.’

‘Nog steeds wagenziek?’

‘Laten we hopen van niet. Anders moet ik daar weer zeven Big Mac-menu’s naar binnen werken. Maar mijn maag rommelt niet meer, dus laat dat een geruststelling zijn. Breng me nu maar naar het Delta-hotel, dan kan ik daar tenminste fatsoenlijk ontbijten. Dit was alleen maar om je geen nachtmerries te bezorgen van exploderende bergen.’

‘Juist,’ zei de chauffeur zwakjes. Hij schakelde in.

WORSTELPARTIJEN IN EEN WOONHUIS

Toen Arie in het Delta-hotel - tegen een flinke tip - een enorm ontbijt had laten aanrukken, uitgebreid in een heet bad had liggen wentelen, zijn kleren had ververst en met verscheidene formidabele schoppen zijn beide vrienden uit hun bedden had geschopt, brachten ze het volgende uur door met het uitwisselen van informatie. Al met al waren Jan en Bob op zich heel wat meer te weten gekomen dan Arie, die echter de saboteurs goed had kunnen bekijken.

De plaats waar Arie die nacht had rondgestruind was inmiddels ook duidelijk geworden. Bij de deur van het hotel hing een plattegrond van de hele provincie Zuid-Holland en het kon niet anders dan dat Arie in de Biesbosch uit de auto was gezet. De brede rivier die hij was overgezwommen was de Merwede geweest.

‘Dus,’ vatte Bob samen, ‘We hebben te maken met een bende van vier personen. Drie mannen, van wie er één Achmed heet, en een vrouw, die Wanda genoemd wordt. Bovendien heet één van de bewoners De Graaf, want dat is de naam die op de brievenbus staat. Ze wonen in een huis ergens tussen de tunnel en Dordrecht. Ze houden zich bezig met het saboteren van de bouw van de tunnel tussen Rotterdam en de Hoekse Waard. Met enorm veel succes, want ze hebben vannacht behoorlijk huisgehouden. De brand die wij zagen, was voldoende om verscheidene brandweerkorpsen van hun bedden te lichten. We mogen aannemen dat het tunnelproject zo niet volledig stilligt, dan toch wel met slechts een tiende van de arbeidsenergie doorgaat.’

‘Tenzij,’ zei Jan, een suikerklontje van een schaalje nemend en in zijn mond stoppend, ‘tenzij de tunnelboor onafhankelijk van de directieket kan werken. Persoonlijk denk ik dat.’

‘Goed. Maar in ieder geval hebben ze vannacht iets gedaan wat volgens mij het definitieve einde van hun acties inhoudt.’

‘Hoe bedoel je?’ vroeg Jan.

‘Ik denk dat ze na vannacht de plaat poetsen. De hele boel in de hens en dan... weg.’

‘Ben ik met je eens,’ zei Arie. ‘Mijn hersenen hebben stilgestaan omdat mijn spijsverteringsstelsel stilstond, maar nu werken ze weer op volle toeren. We zullen dus naar dat huis toe moeten om ze onschadelijk te maken.’

‘Mooi. En dan zullen we...’ De telefoon rinkelde met een schril geluid. Jan nam hem op.

‘Met Prins... Ja... Wat?? Maar... Juist. Begrepen.’ Hij smeed de hoorn neer en keek de anderen aan. ‘Dat was Ridders. Het hele bouwterrein is vannacht de lucht in gevlogen en de bouw is stilgelegd. De politie is er nu, evenals de pers. En dat houdt in, beste mensen, dat onze taak erop zit. Wij zijn ontslagen, zogezegd. No cure, no pay...’ Hij ging op bed zitten en keek wanhopig voor zich uit. ‘Alle kosten die we gemaakt hebben, zijn voor onze rekening. De gehuurde auto, dit hotel, de maaltijden...’

Bob klopte hem op de schouders. ‘Kom kom, Jan. Als we nu de boeven grijpen, kunnen ze rustig doorgaan met de tunnel. Ze moeten ons nog één dag geven.’

‘En als we ze hebben, vertellen we tegen de pers dat zij schuldig zijn aan de rompslomp bij de tunnel, en dat het dus niet aan de bouwtechniek ligt. Effe Ridders bellen.’

Arie belde Ridders op de bouwplaats, waar hij op het punt stond om naar huis te gaan. Hij praatte als Brugman en na een kwartier pleiten - waarbij hij echter moest verzwijgen dat ze de saboteurs al op het spoor waren - kreeg hij gedaan dat ze nog één dag respijt kregen.

‘Een reden te meer om er direct op af te gaan. Al was het alleen maar om onze opdracht te redden,’ zei Jan opgelucht.

‘O zo, zuinige Jan. Maar ik ben het met je eens,’ zei Arie.

Intussen was er aan de Oostdijk nummer 43 ook wel het een en het ander gebeurd. De twee edele heren saboteurs, die van plan waren geweest om na het in brand steken van de directie-keet zo snel mogelijk er vandoor te gaan, zagen zich gedwarsboond door het koppel Wanda en Achmed, dat per sé mee wilde.

‘Wij hebben jullie wekenlang vrije kost en inwoning gegeven en jullie je gang laten gaan!’ keef Wanda. ‘Als we niet met jullie mee mogen, gaan we vandaag nog naar de politie en dat zal dan het einde worden voor jullie!’

‘Jullie gaan niet naar de politie, zus. Want dan is jouw spelletje van die schijnhuwelijken ook afgelopen,’ grijnsde Dirk. ‘Hou je nou maar koest, dat is het beste voor ons allen.’

‘Jullie hadden beloofd de beloning eerlijk met ons te delen!’

‘En dat doen we ook. Onze beloning bestaat eruit dat jullie tot in lengte van dagen hier mogen wonen zonder dat wij je lastig zullen vallen of verlinken.’

Paul was ook binnen gekomen. Hij keek een stuk sceptischer. ‘Als ik eerlijk moet zijn, geloof ik dat het niet zo handig is

geweest wat we vannacht gedaan hebben. De bouw van de tunnel is nu voorlopig stilgelegd, maar ik heb een akelig voorgevoel. Zo'n héél akelig, weet je wel?'

'Ach, schei uit met je voorgevoel.'

Alle vier hadden ze slecht of helemaal niet geslapen en humeuren als zieke neushoorns, die te horen hebben gekregen dat ze zojuist uit het ziekenfonds van het dierenpark zijn geschraapt. Alleen Achmed kon niet meedoen aan de ruzie, want hij sprak geen stom woord Nederlands.

'Maar waarom ben je nou zo bang?'

'Ik weet het niet. Die sproetige olifant die we hebben gevangen... Iets in mij zegt dat we het daarmee niet slim hebben aangepakt. En gisteravond konden we de boel in de fik steken zonder dat we werden gehinderd. Dat is niet normaal.'

Daar moesten ze Paul weer gelijk in geven. Dirk trachtte de boel nog gerust te stellen door aan te voeren dat ze vanaf nu niets meer zouden doen, maar Paul bleef in een pessimistische bui.

'In ieder geval zal ik toch Amsterdam moeten bellen, al was het alleen maar om te zeggen hoe het hiermee staat.' Hij liep naar de telefoon die op een houten tafeltje lag en draaide een nummer.

'Hennie...? Met Paul... Ja, het is tot nu toe goed gegaan, maar we kappen ermee... Wat? Nee... De bouw ligt plat, vannacht alles in de fik... Ja, dat zijn we dus nu net van plan... Ja, drie... Ja... Gisternacht nog, een hele dikke met sproeten en rood haar... Ja, dik... WAT???'

De anderen schoten met een ruk naar voren.

'Vastgebonden, hierheen gebracht en gisteravond laat in de Biesbosch uit de auto gegooid... Wat zou jij doen in zo'n geval? Ik ben geen moordenaar! Ik... Ja, goed... Ik zal het nooit meer doen... Goed, begrepen... goed.'

Hij legde de hoorn op de haak. De anderen keken ademloos toe toen hij zich langzaam omdraaide, Dirk en Wanda een voor een strak aankeek en langzaam zei:

'Herinneren jullie je nog dat jaren geleden Hennie, samen met Bonzo, Wim en Lottie goud gingen ophalen in Lisse, dat hen rechtens toekwam, maar door drie jonge snotapen werden tegengewerkt?'

'Eh... ja. Hoezo?'

'Eén van die drie snotapen was dus die dikke, roodharige potvis van gisteren.'

Er viel een pijnlijke stilte.

‘En ik voelde aan dat er iets niet in orde was. Een gewone man van een gasbedrijf loopt niet met een pistool op zak. Maar jullie wilden niet luisteren. Jullie wilden dat ik de lieve man ging uithangen die een Goede Daad verricht. We hebben hem niet eens in elkaar geslagen. Sodegloeierende ratelkleppen nog aan toe!’

‘Wat nu?’ vroeg Dirk zakelijk.

‘Die dikke vetkwab zal moeten worden opgespoord, opnieuw worden vastgebonden tot Hennie hier is. Hij wil hem persoonlijk verhoren. En als we hem niet te pakken hebben vóór zes uur vanavond...’

Dirk snapte het al.

‘Dan liggen we vanavond alle vier in een blok beton gegoten op de bodem van de Oude Maas, of de Merwede. Dat mogen we zelf kiezen,’ zei Paul.

‘Alle twee,’ zei Wanda. ‘Achmed en ik hebben er niets mee te maken’.

‘Jullie zijn medeplichtig. Jullie hebben ons onderdak verschaft. Denk je dat Hennie jullie daarom zal sparen? Iedereen die hier van af weet, zal worden geliquideerd!’

‘Ik zeg gewoon dat ik jullie onderdak heb verleend, maar dat ik geen enkele weet heb van jullie sabotageplannen. Ik heb die hele bouwput nog nooit gezien en die hoef ik ook niet te zien. Die tunnel is jullie probleem.’

‘Kunnen we nu die vetzak nog wel opsporen in de Biesbosch?’ vroeg Dirk voorzichtig.

‘Hoe had je je dat dan voorgesteld, kalf?’

‘We kunnen het toch in ieder geval proberen? Niet geschoten is altijd mis.’

‘Laten we hopen dat Hennie vanavond niet schiet!’

‘Het is toch wel verschrikkelijk. We hadden dat rode monster zo fijn te pakken. Geloof maar gerust dat Hennie ons dankbaar zou zijn als we hem hadden kunnen uitleveren.’

‘Wat je zegt. Ik pak de Renault wel, die is toch niet van ons.’

Drie minuten later reed de Renault van het erf af, met een uiterst zenuwachtige Paul erin; een doodsbanige Dirk en twee onverschillige lieden thuis latend. Wanda had nuchter opgemerkt dat die roodharige jongen toch niet meer op de plek zou liggen te wachten waar hij uit de auto was gezet, maar Paul was niet te houden. Maar niemand durfde hem tegen te spreken.

‘Wat een opgewonden jochie. Niet bang voor een paar ontploffingen, maar wel voor een sproetenkoning die zo van de

middelbare school komt. Is dat nou die beroemde Paul de Patser?’ vroeg Wanda minachtend.

‘Hij is niet bang voor die rillende spekbokking, maar voor Hennie. Jij kent Hennie niet. Ik ga er ook vandoor, voor hij komt. Mijn leven is mij te lief.’

‘Volledig in paniek en zijn hoofd kwijt.’

‘Wat zou jij doen, in zo’n geval?’

‘Slapen.’ Ze draaide zich om en klom de trap op.

Maar zoals altijd bij dit soort avonturen liep het toch allemaal een beetje anders af. Beide partijen hadden een nacht met weinig slaap achter de rug en wilden zo snel mogelijk in actie komen. Vanuit het westen naderde de Pontiac van Jan, Bob en Arie en vanuit het oosten de Renault van Arie, die door Paul was ingepikt. Toen Arie dan ook de groene Renault zag aankomen en naar het nummerbord keek, gaf hij een enorme brul, die Jan (achter het stuur) vrijwel tegen het dak deed vliegen.

‘Kijk uit, lelijke brulaap!’

‘Dat is mijn Renault! Die heb ik gehuurd! Al zijn leven zit er een boef in, die in dat huis woont!’

‘Weet je het zeker, Arie?’ vroeg Bob.

‘Ja natuurlijk, man!’ Arie werd kwaad. ‘Zie je me aan voor een pasgeboren Mongool? Denk je dat ik een door mij gehuurde auto niet meer herken?’

‘Wie zat erin?’

‘Voor zover ik kon zien één man,’ zei Jan, in zijn achteruitkijkspiegel loerend.

‘Gaan we hem achterna of gaan we door met ons oorspronkelijke plan?’

Jan zag dat de auto om een bocht uit het gezicht verdween en zette de auto stil.

‘Het zal een hele toer worden om hem achterna te gaan en hem op de een of andere manier klem te rijden,’ zei Bob.

‘Bovendien is er nu één man minder in het huis en dat maakt het makkelijker om dat aan te vallen,’ zei Arie. ‘Die ene kunnen we altijd nog te pakken nemen.’

‘O.K.’ zei Jan. Hij drukte het gaspedaal in en reed recht op het huis af.

Het plan was er een van enorme eenvoud; ze hadden het vele avonturen eerder, bij het huis van Montez in El Paso, ook al gedaan. Ze stalden de auto links van het huis. Bob en Arie

liepen om het huis heen en gingen door de achterdeur naar binnen. Jan belde brutaalweg aan de voordeur aan. Hij moest drie keer bellen voor er werd opgedaan. De deur ging op een kier.

‘Opendoen,’ zei Jan.

De deur ging nog een centimeter verder open en twee koolzwarte ogen keken hem angstig aan.

‘Helemaal open, zei ik!’ Hij wrong de loop van zijn pistool tussen de deur. De man achter de deur was Achmed, die nu zenuwachtig achteruit schuifelde, richting de keuken.

‘Handen omhoog!’

De Marokkaan stootte enkele keelklanken uit, maar deed uiteindelijk toch zijn handen omhoog.

‘Helemaal tegen de muur!’ brulde Jan, die er nu genoeg van had. Achter zijn schouder kwam Bob aan. ‘Hands up!’

De Marokkaan stond nu te trillen tegen de muur aan, maar opeens gaf hij een luide brul, gevolgd door snelle voetstappen de trap af. Wanda de Graaf lette helemaal niet op de pistolen, maar viel ze plotseling aan, geholpen door Dirk, die zich ook niet onbetuigd liet en Arie, die nu ook binnen was gekomen, met een eind hout te lijf ging.

Arie wist het hout te ontwijken, maar Dirk gaf hem een formidabele stomp in de maag, die de dikkerd ineens deed zijgen. Jan loste een schot in het plafond, die de kaalvoorhoofdige boef deed sidderen van schrik. Arie rolde bovenop hem en dat was voorlopig even het einde van het gevecht tussen hen. Ze haptten allebei naar adem.

Maar het gevecht tussen Wanda en Jan en Bob was nog allerminst afgelopen. De meest gruwelijke scheldwoorden uitbrakend, in plat Rotterdams, sloeg ze met een lege jeneverfles om zich heen, die ze van de tafel gegraaid had. Jan had er duidelijk moeite mee een vrouw te slaan, zelfs al was het een vrouw die allerminst een beleefde behandeling verdiende. Wel schoot hij met een trefzeker schot de jeneverfles aan barrels, waarna hij wanhopig haar handen trachtte te grijpen. Wanda trachtte hem, naar het voorbeeld van Dirk, een schop in zijn maag te geven, maar ze schopte mis en trof hem tegen zijn heup. Toen zat er niets anders op dan haar als een man te behandelen.

‘Schiet... haar in ... haar voet, Bob!’

Bob had inmiddels ook al in de gaten dat dat voor een snel gevecht het beste was en schoot. Wanda gaf een gil en greep naar haar bovenbeen.

En dat was te veel voor Achmed, die al die tijd als een bang konijn toe had staan kijken. Hij ging naar de keukenkast en begon verscheidene stukken vaatwerk, borden, mokken en schalen naar de vechtenden te gooien, daarbij woedend allerlei Arabische woorden uitbrakend. Jan en Bob slaagden erin de meeste stukken tafelgerei te ontwijken, maar men vond het toch beter dat hij buiten gevecht werd gesteld. Jan greep het stuk hout dat Arie had laten vallen en viel op de man aan.

‘Discriminatie... discriminatie!’ jankte Achmed.

‘Kan me niks schelen,’ grauwde Jan, sloeg hem in het gezicht en opeens was het gevecht afgelopen. Wanda lag met een kogelwond in haar been te vloeken, Achmed had een paar tanden verloren en links van de keukenkastjes lagen Arie en Dirk te kreunen.

‘Gaat het, Arie?’

‘Ja... Het gaat wel weer. Maar laten we deze lieden eerst maar eens even binden en onschadelijk maken. Die vent onder mij is nog wel redelijk in staat te praten. Die meid kan alleen maar vloeken en die allochtoon daar kent geen enkel fatsoenlijk woord Nederlands!’

Jan moest nóg een schot lossen, want Wanda kwam alweer overeind op haar ene been om hem met een mes, dat ze kennelijk al die tijd al bij haar had gehad, te lijf te gaan. De kogel boorde zich door haar hardos heen en ze hield haar mond.

‘Nog één woord dat me niet bevalt en ik schiet dwars door je lelijke Rotterdamse rattekop heen!’ siste Jan, die zich nu werkelijk kwaad maakte. ‘Lelijke overjarige Spice Girl die je bent!’ Hij wees naar achteren. ‘Zoek je bindmateriaal? In die kamer hiernaast staan twee computers. Snoeren zat!’

De drie werden in een rijtje naast elkaar naast de keukentafel gezet en door Bob met een pistool in bedwang gehouden. Het vervolgens vastbinden en muilkorven was een simpel karweitje voor onze drie avonturiers. Allereerst werd Wanda gebonden. Jan schroefde voorzichtig de muis los van de grootste der computers, schoof die in de grote mond van Wanda en zette hem klemvast met het snoer. Ze kokhalsde, maar dat gaf niets; ze hield tenminste haar mond. Achmed kreeg een vaatdoek tussen zijn resterende tanden, vastgezet met een droogdoek en Dirk, die al een beetje bij begon te komen, werd met de resterende computersnoeren gebonden en naar het hok geleid waar Arie verhoord was.

‘Zo, vriend,’ zei Arie. ‘Eergisteren zat ik hier in dit hok, gebonden, nu jij. Het kan verkeren, zoals Bredero al zei. Wat heb jij te maken met de Heinenoordtunnel in aanbouw?’

Onze vrienden hadden al heel wat boeven te pakken gehad en waren tot de ontdekking gekomen dat er geen twee te vinden waren die hetzelfde reageerden. Sommigen waren doodsbang, anderen onverschillig en weer anderen stoer. Dirk behoorde tot de onverschillige soort. Hij haalde zijn schouders op, voor zover de snoeren het toelieten, en zei:

‘Ik kan het wel vertellen, maar jullie geloven het toch niet.’

‘Dat zou best eens kunnen. Wanneer je ons gaat vertellen dat je met bommen gaat gooien om de defensie-industrie te subsidiëren, geloven we je inderdaad niet. En als je beweert dat je gezakt bent voor de cursus Mol Binnen Eén Week, en je gunt de anderen niet dat ze wèl slagen, geloven we je ook niet.’

‘Als deze tunnel wordt afgebouwd, zal dat bij heel wat mensen kwaad bloed zetten en ik heb er geen zin in om dat op mijn geweten te hebben. De gevolgen zullen ontzettend zijn.’

‘Zo is het maar net,’ sprak een rustige stem achter hen.

‘Handen de lucht in en héél ver de lucht in!’

Onze drie vrienden wisten wanneer ze verloren hadden. Alle drie herkenden ze de stem van de blondharige Paul, die achter hen was komen staan en nu om de tafel heen liep. Met een snelle jaap sneed hij de boeien van Dirk door, aldoor een klein, venijnig pistool op hen gericht houdend.

‘Dirk, snij de anderen los. Pak maar een mes uit de keuken. Vraag aan Wanda of ze flink veel touw uit de schuur wil halen. Ik wil niet nog meer computers in de vernieling hebben.’

Paul Silverentand was in razernij vertrokken, zonder er bij stil te staan dat de kans dat Arie Roos gevonden zou worden bar klein was. Maar zoals zulke dingen wel vaker gebeuren: de meest onwaarschijnlijke dingen komen soms uit.

Niet alleen herkende Arie zijn gehuurde Renault, maar Paul zag - bij toeval - een onwaarschijnlijk dikke roodharige jongen achterin de auto zitten. Het duurde even tot het tot hem doordrong, maar ineens beseftte hij dat de prooi die hij zocht hem tegemoet was gereden.

Hij was niet zo stom dat hij onmiddellijk vol op de rem ging staan, maar veel scheelde het niet. Hij minderde vaart tot hij voorbij de bocht was, zette zijn auto in de berm naast de weg en liep terug. In de verte zag hij de auto stilstaan naast het huis en kon de drie jongens zien uitstappen. Hij ging plat op zijn buik

liggen en zag ze binnengaan: één van de jongens drong met geweld via de voordeur naar binnen en de twee anderen liepen naar de waterkant.

Zo snel als een TGV-trein zonder vertraging die de wind mee heeft kwam hij overeind en liep terug naar het huis. Vaag hoorde hij kreten en de verleiding was groot om naar binnen te stormen. Maar hij deed iets heel anders. Hij nam zijn pistool en schoot alle banden van de Pontiac aan flarden. Ziezo, wat er ook gebeurde: de jongens zaten zonder vervoer.

Toen de kreten verstomd waren, liep hij eveneens naar de achterkant van het huis. Hij luisterde even en begreep dat de jongens zijn medewerkers overmeesterd hadden... en nu was de tijd aangebroken om naar binnen te gaan en ze alsnog in te rekenen. Wanda, nu gekleed in een fel-oranje, zeer dun en niet al te net truitje, was teruggekomen met een flinke hoeveelheid touw, genoeg om vier grote VOC-schepen driemaal van nieuwe tuigage te voorzien. Jan, Bob en Arie werden vakkundig gekneveld, gemuilkorfd en als mummies ingesnoerd, naar het hok gebracht waar ook Arie in gebonden toestand had gelegen en aan drie verschillende betonpalen vastgebonden. Om iedere vorm van communicatie onmogelijk te maken kregen ze ook nog een vuilniszak over hun hoofden. Onze drie vrienden boften nog dat het schone zakken waren, want kokhalzen met een vuile zak over je hoofd en een flinke prop in de mond is allesbehalve een pretje.

Opnieuw moesten Achmed, Wanda en Dirk in Paul hun meerdere erkennen. Zijn onbezonnen zoektocht had aanzienlijk meer opgeleverd dan ze zelfs ook maar in de verste verte vermoed hadden; ze hadden niet alleen Arie, maar ook Jan en Bob te pakken. En, wat meer was, hun Amsterdamse opdrachtgever Hennie kon tevreden zijn.

MAARTEN RIKKERS KOMT IN ACTIE!

Maarten Rijkers had een van de slechtste humeuren die op dat moment een aardbewoner maar kon hebben. Midden in de nacht was hij uit bed gebeld door een volkomen verzenuwde hoofdingenieur Vis. Vervolgens een dolle rit naar het bouwterrein. Daar moest hij machteloos toezien dat een groot gedeelte van de bovengrondse gedeelten van het tunnelbouwproject door brand werd verwoest en niet meer te redden was. Hij had de politie, de brandweer, de plaatselijke burgemeester, de pers en een aantal onmogelijke ambtenaren van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat aan zijn nek gehad. Vervolgens, toen hij op het punt stond om naar huis te gaan kreeg hij de opdracht om aan zijn drie bondgenoten het ontslag aan te zeggen. Hij zat al in zijn auto om daarna naar huis te gaan toen hij opnieuw werd opgebeld. Geheel op eigen houtje gaf hij opdracht - buiten zijn superieuren om - om hen nog één dag aan het werk te houden. Eerlijk gezegd was hij behoorlijk teleurgesteld in hen. In Colombia en Key West hadden ze in een mum van tijd de daders te pakken. Hier waren hooguit wat vorderingen. Arie bleek weer terecht te zijn en die had het een en ander ontdekt, maar of dat tot resultaten zou leiden wist hij niet.

Eenmaal thuisgekomen wilde hij snel een douche nemen en vervolgens wat slaap inhalen, maar ook dat bleek een misrekening.

De titel van het lied dat Rijkers zong onder de douche luidde *Er ligt een boer in het Noordzeekanaal* en het was een aantal jaren geleden door de carnavalszanger annex tandarts Bert van Aalten, beter bekend onder de naam De Aal ten gehore gebracht. Sibylle, de vrouw van Rijkers, bleek dit niet zo'n geniaal lied te vinden en sommeerde Rijkers er onmiddellijk mee op te houden.

En toen Rijkers met een druipend hoofd onder het douchegordijn vandaan kwam, bleek dat Sibylle een afspraak had gemaakt met de burens. De buurvrouwen konden het uitstekend met elkaar vinden - ze lazen dezelfde roddelbladen - maar de buurman was een poenerige carrièrejager die gigantisch neerkeek op het rondborstige karakter van Rijkers. Alles draaide bij hem om geld en macht en het lag dan ook voor de hand dat Rijkers met zijn vermoeide en gekwelde hoofd binnen de kortste keren een gigantische ruzie kreeg met zijn vrouw, die zo snel mogelijk de kuiten nam naar haar buurvrouw, Rijkers intussen uitmakend voor alles wat lelijk was.

De rest van de ochtend bracht Ridders door met het snel leegdrinken van een kwart fles tequila en het zo snel mogelijk daarna terugploffen in zijn bed.

En toen hij één uur in de middag wakker geworden was, opgestaan was, naar de cafetaria om de hoek was gegaan en aldaar een dubbele patat oorlog en een bereklauw had verzwolgen besloot hij de rest van de middag net te doen of hij gek was, zijn tijd door te brengen met cafébezoek, het aldaar vertellen van schuine moppen en het innemen van een gigantische hoeveelheid alcohol. Hij was dan onbereikbaar voor lastige personen, hij kon zijn leed op een fatsoenlijke manier verdrinken en de ruzie met zijn vrouw kon zonder veel omhaal worden opgelost.

De kroeg, waar Ridders zijn zaterdagavonden placht door te brengen, was wegens een grondige renovatie gesloten en hij nam dus de metro naar station Rijnhaven, waar nog wat aardige kroegen waren. Vroeger waren die grotendeels tot de nok toe gevuld met bootwerkers, sjouwers en zeelui, maar nu zaten er mensen van allerlei slag. Veel allochtonen, lieden uit het alternatieve circuit en wat oude buurtbewoners. Ridders hoopte een café te treffen waar nog inderdaad wat oudere Rotterdammers te vinden waren en café 'De zeemeermin' leek hem wel wat.

De ruimte die hij betrad, was U-vormig en werkelijk de moeite waard. Aan de muren hingen allerlei oude prenten van Nederlandse, Belgische en Duitse stoomvaartmaatschappijen die inmiddels allang in archiefkasten waren verdwenen. Boven de bar stonden honderden bier- en jeneverflessen en achter de bar... Ridders sperde zijn ogen wijd open... hingen twintig portretten van Romeinse keizers! Hij begreep niet goed hoe in een zeemanskroeg dit soort koppen terecht konden komen.

'Ik zie waar u naar kijkt, meneer,' zei de man achter de bar. 'Die koppen trekken ieders aandacht. Een kennis van mij is docent klassieke talen en die heeft me die koppen gegeven. Omdat er steeds minder zeelui komen en steeds meer studenten, ben ik toch al van plan om het interieur eens flink te gaan veranderen.' Het was een al wat oudere, grijsharige man. Men kon met één oogopslag zien dat dit een zeeman was: hij stond wijdbeens achter de tap, de tapkraan bedienend alsof het een stuurrad was. Links zaten op krukken een paar andere mannen en rechts zaten vier negers te kaarten.

'O juist. Kan ik hier een glas fris bier krijgen?'

‘Mijnheer!! Al mijn bier is fris. Of denk jij dat we hier oud bier verkopen?’

‘Ik zou niet durven,’ zei Rijkers.

Hij kreeg zijn bier, dronk het glas in één teug leeg en bestelde er nog een. ‘En geef deze heren hier en jezelf er ook een.’

‘En die negers daar in de hoek? Krijgen die niks?’

‘Mogen die wel bier drinken, dan?’

‘Effe vragen.’

De barman liep naar het viertal toe, vroeg hen wat en kreeg een antwoord dat hem kennelijk niet beviel, want met een zuur gezicht zei hij: ‘De heren willen geen bier.’

‘Altijd hetzelfde gezeik met die negers,’ zei de man die links van Rijkers zat. Hij had een doorgroefd gezicht en zag eruit of hij al heel wat had meegemaakt. ‘Ze vinden wel dat ze mogen spuiten, maar een gewoon biertje is tegen hun godsdienst.’

‘Welnee. Turken en Marokkanen mogen geen bier drinken van de Koran, maar Suri’s wel, hoor,’ zei de man die daar weer naast zat. ‘En ze drinken net zo veel als wij, hoor.’ Hij droeg een bril en een lange baard; blijkbaar een straathoekwerker of zoiets. Rijkers kreeg meteen al een hekel aan hem.

‘Zij anders toch niet!’ zei Rijkers fel.

‘Ze zijn toch niet verplicht om bier te drinken, hoor,’ zei Baardmans.

‘Ze zijn het niet waard,’ zei de man die het meest links aan de bar zat. Zijn haar was gemillimeterd en hij droeg een groen trainingspak, duidelijk een skinhead, een gabber of allebei.

‘Ik waarschuw je, Erwin!’ riep de barman. ‘Géén racisme in deze kroeg! Ik begrijp best dat jij er de dampen in hebt dat Feyenoord weer eens verloren heeft, maar daar kunnen zij niks aan doen!’

Er ontstond een verhitte discussie over Feyenoord, het allochtonenbeleid en de kabinetten Paars I en II, waar Rijkers zich wijselijk buiten hield en eindigde ermee dat de gabber de tent verliet, korte tijd later gevolgd door de vier negers.

‘Die zal wel weer ergens in elkaar geslagen worden,’ zei Baardmans die nu naast Rijkers zat en zich voorstelde als Leen Karremans, ‘Geen familie van de generaal, hoor!’

‘Maar helemaal ongelijk kan ik Erwin ook niet geven,’ zei de barman. ‘Hij woont hier in de buurt, in een straat waar allemaal andersgekleurden wonen. Ze lachen hem zelfs uit en schelden hem uit voor witneus en bleekscheet. Geen wonder dat hij ook wel eens een krachtterm gebruikt.’

Rijkers haalde zijn schouders op. Wat moest hij zeggen in zo’n

geval?

Na een uur ging Leen weg en bleef Rijkers alleen achter met de barman. Hij bestelde zijn vierde bier en begon een gesprek met de barman.

‘Volgens mij is er wat met je aan de hand,’ zei de barman na een kwartier. ‘Is je vrouw er met een ander vandoor of zoiets?’

‘Erger,’ zei Rijkers.

‘Je zoon aan de drugs, of erger nog, Ajaxied geworden?’

‘Erger,’ zei Rijkers.

‘Je huis afgebrand, een dag nadat je verzekering was verlopen?’

‘Erger,’ zei Rijkers.

‘Je schoonmoeder bij je ingetrokken?’

‘Erger. Veel erger.’

‘Vertel op. Het voor je houden lost ook geen bal op.’

Rijkers aarzelde een tijdje, bedacht toen dat de hele zaak inmiddels door de politie was onderzocht en dat er nu toch niets meer aan te doen viel. Hij vertelde het hele verhaal, over de kapotte machines en de brand van de afgelopen nacht en merkte dat de barman grote ogen opzette en hoe langer hoe stiller werd.

‘En dat was dat,’ zei Rijkers. ‘Nog een bier, graag.’

De barman reageerde niet meteen, maar zei slechts:

‘Misschien dat ik je helpen kan.’

‘Ja. Help me aan een biertje, a.u.b.’

‘Nee, helpen met je tunnelprobleem.’

Rijkers verstarde in zijn houding. Hij hoorde de barman nogmaals zeggen:

‘Misschien dat ik je helpen kan.’

Ditmaal keek Rijkers wèl op.

‘Vertel.’

‘Die man met dat doorgroefde gezicht - die daarstraks op die kruk daar zat - dat is een goede vriend van me. Samen hebben we op school gezeten en geheimen hebben we niet voor elkaar. Het is een doodgoeie vent, maar zijn dochter deugt niet. Hij heeft, zoals men dat zegt, overhaast moeten trouwen en toen ging het mis. Die dochter, Wanda heet ze, heeft een aantal rare dingen gedaan. Ze is van vier scholen geschopt, heeft een tijdje achter het raam gezeten en ook nog in de gevangenis en heeft nu een aantal malen buitenlanders hierheen gehaald en ze met schijnhuwelijken - afijn je weet dat wel - onze nationaliteit gegeven. Nu zitten ze hier illegaal. Met

een van die laatste, of misschien dé laatste, schijnt ze nu in een huisje te wonen in de Hoekse Waard, aan de Oude Maas.' 'Krijg nou wat. Waar wij aan die tunnel bezig waren?' zei Rikkers.

'Juist ja, zo ongeveer. Hou me ten goede, die dochter ken ik verder niet zo goed, maar die schijnt dus de laatste tijd twee gasten of logé's in huis te hebben, want die man sprak erover. En die twee schijnen dus iets tegen die tunnel te hebben.'

'Maar waaróm dan toch?' kreunde Rikkers, die moeite had om op de barkruk te zitten, na wat hij nu hoorde.

'Dat wist hij niet. Die dochter schijnt dik betaald te worden door die twee gasten. Ze schijnen uit Limburg te komen of zoiets, helemaal zeker wist hij dat niet. En ik heb er ook verder niet naar gevraagd.'

'Weet je waar die man woont?'

'Ja, natuurlijk. Maar ik geef zijn adres niet zomaar aan iedereen die hier binnen komt. Ik weet niet eens hoe je heet, man!'

Rikkers zag hier de redelijkheid van in. 'Maarten Rikkers heet ik. Maar met dat verhaal van jou, als het waar is, kan ik mijn project redden! Als je tenminste de waarheid hebt gesproken!'

'Ik lieg nooit. Als je naar die dochter wilt - het is zo ongeveer het enige huis dat daar in de buurt is. Je kunt het niet missen.'

'Tering hé,' zei Rikkers.

Volkomen ontuchtend kwam Rikkers weer naar buiten en klom in de metro. Hij reed met een kalm gangetje naar het metrostation in de buurt van zijn huis, constateerde met enorm groot genoegen dat Sibylle nog niet thuis was, at een stuk boterkoek op dat op de koelkast was blijven liggen, liep naar boven, haalde uit een brandkastje een Smith & Wesson-pistool met afgezaagde loop plus de bijbehorende munitie, liep naar het schuurtje achter het huis en haalde er een rol pinkdik hennep-touw uit, hing die om zijn nek, stapte in zijn auto en reed weg, van pure vreugde het schone lied *Er ligt een boer in 't Noordzeekanaal* galmend.

Een klein halfuur later had Rikkers zijn auto langs de kant van de weg gezet, twee sigaretten in de auto opgerookt en een derde opgestoken. In de verte, bij een groepje bomen, stond het huis waar hij zijn moest, maar het huis zelf was niet te zien. Rikkers stapte uit de auto, klom over de dijk en koerste, langs het water lopend, naar het huis af. Nog voor hij het huis bereikt had, wist hij al dat hij het goede huis te pakken had, want naast

het pad stonden de Pontiac (nu met leeggeschoten banden) en de gehuurde Renault van Arie.

‘Prijs!’ dacht Ridders. ‘Hoe steken wij dit varken aan de steel?’ Even overwoog hij om domweg binnen te stormen met zijn Smith & Wesson, maar daar zag hij wijselijk van af. Hij kende de situatie binnenshuis niet en hij vermoedde dat de saboteurs, die waarschijnlijk niet al te aardig tegen hem zouden zijn als ze iets vermoedden van zijn functie en de redenen van zijn optreden, hem allang doorzeefd hadden nog voor hij zijn hand in zijn zak had kunnen steken.

Het duurde niet lang of hij kreeg de schuur in het oog, die Jan en Bob ook al hadden gezien.

Ridders onderzocht het geval. De schuur was zo’n veertig meter lang, had een puntdak en de nok kwam tot halverwege de achtermuur van het huis. Op de hoeken stonden vier betonnen palen, zoiets als de hoekpalen van een hooiberg.

‘Eigenlijk zou ik op de een of andere manier toch heimelijk het huis moeten binnendringen. Het zou mooi zijn als ik via de nok van de schuur door dat halfopen zolderraam naar binnen zou kunnen komen. Al zijn leven zitten Jan, Bob en Arie daar. Maar in wat voor toestand? Gevangenen bewakend of zelf gevangen?’

Het duurde - mede door zijn nog lichtelijk benevelde brein - nog vrij lang voor hij de oplossing gevonden had, maar toen die kwam, kreunde hij. ‘Grenzeloos rund! Gegalvaniseerde grasolifant die ik ben! Het is zo simpel!’

Hij liep terug naar zijn auto en haalde de rol touw eruit. Langs de Oude Maas sprintte hij weer terug. Even over de dijk loeren... Niemand te zien. Hij knoopte een schuiflus in het touw, wierp die om de hoekpaal van de schuur die het verst van het huis en aan de waterkant stond en klom erin. Het kostte hem moeite, maar na flink veel gespartel lukte het hem de dakgoot te bereiken. Die was glibberig van de afgevallen bladeren en Ridders moest verdraaid goed uitkijken dat hij niet uit de goot viel. Op het dak durfde hij niet te lopen, want daar zaten enkele grote scheuren in.

Toen hij de muur bereikt had, bleef hij even uithijgen. Bovendien gaf hem dit de kans om eens heel goed te luisteren. Er was geen geluid te horen. ‘Tering hé! Dadelijk is dit hele huis verlaten! Dan zit ik hier mooi, als dakklimmer van de eerste rang. Ik hoop dat er niet al te veel schepen voorbij varen, want het moet toch wel een gek gezicht zijn, een vent in de goot!’

Hij stond op het punt het dak te onderzoeken, toen hij een

zacht geluid hoorde. Het kwam uit het zolderraampje dat recht boven de nok van het dak was aangebracht. Het was een zachte mannenstem. Ridders spande zijn oren zo veel mogelijk in om het te kunnen verstaan, maar dat lukte niet.

‘Er zit in ieder geval iemand boven,’ zei hij bij zichzelf. ‘En ik zal toch wel wat moeten doen, want ik kan hier niet eeuwig blijven zitten. Afijn, wie niet waagt, die niet wint!’

Hij kroop naar de nok, zijn lichaam zoveel mogelijk verspreid om de druk te verminderen -héél verstandig, want het dak kraakte vervaarlijk. Toen richtte hij zich langzaam op. Het lukte hem net niet om de dakgoot van het huis te bereiken...

‘Wel slikselderement!’ foeterde Ridders. ‘Dat zal je nou altijd zien. Ik kan natuurlijk mijn touw weer gebruiken - afijn, dat moet dan maar!’

Maar dat kon *niet*. Hier waren geen palen om een schuiflus omheen te werpen en Ridders begon al spijt te krijgen dat hij niet schietend en wel het huis was binnengestormd. Er zat maar één ding op: met een sprong proberen de dakrand te grijpen. Het mislukte 14 keer, maar de vijftiende keer lukte het Ridders met veel gegrabbel met zijn vingers de rand te grijpen... Op dat moment stortte het dak van de schuur in.

‘Wat me nog het meest verbaasde,’ zei Ridders later tegen mij, ‘is dat dat dak kennelijk zo vermolmd was dat er zelfs geen gekraak te horen was. Kun je je voorstellen? Ik kwam op dat dak terecht, ik spring nog maar eens, ik slaag erin de goot te grijpen en onder me zinkt dat dak weg, als een boot! Er was hooguit een plofje! En toen ik daar hing, had ik maar één angst: dat ook de goot het zou begeven en dat ik door het dak zou vallen.’

Maar Ridders arriveerde veilig bij het zolderraam en loerde voorzichtig over de rand naar binnen. Hij zag niemand. De opening was te smal om doorheen te komen, maar Ridders zag dat het ijzeren plaatje waarmee de grendel aan het kozijn was bevestigd met slechts twee schroeven was vastgemaakt. Hij had altijd een zakmes met een schroevendraaier bij zich en enkele minuten later wurmde hij zich naar binnen.

‘En daar zal wel iemand de wacht houden,’ dacht hij. ‘Ik heb nu al zoveel geluk gehad dat ik onderhand wel door mijn reserves heen ben.’

Hij liet zich meer vallen dan hij kroop en met een vrij harde bons kwam hij terecht op de vloer van een vrij kleine slaapka-

mer. Snel keek hij om zich heen. Er stonden twee bedden in. Het bed links had geen poten, maar het bed rechts wel. Hij aarzelde geen moment en schoot onder het rechterbed. Vijf minuten later brak buiten een hels geschreeuw los.

Dat de vier onfrisse huisbewoners de sprongen van Maarten Rijkers, de doffe klap van het instortende schuurdak en het geklauter tegen de dakgoot niet hoorden, lag niet aan het feit dat het aantal decibellen extreem laag was (hoewel ook niet extreem hoog). Ook niet aan het feit dat ze plotseling verstopte oren hadden gekregen en ook niet omdat er binnenshuis andere, hardere geluiden waren. Dat ze de klap niet hoorden, lag simpelweg aan het feit dat Paul en Dirk, die al dagen en nachten achtereen in touw waren geweest en nauwelijks geslapen hadden, eindelijk een tukje konden gaan doen nu ze niet alleen Arie, maar ook Jan en Bob te pakken hadden genomen. De bewaking hadden ze opgedragen aan Wanda en Achmed, hoewel die twee behoorlijk hiertegen hadden geprotesteerd. Ook zij waren flink moe. Wanda zat beneden bij de van mensenvlees voorziene betonpijlers en Achmed, die de bovenverdieping moest bewaken, zat boven op de WC, die recht tegenover het slaapkamertje gebouwd was.

Dat Wanda het geluid niet hoorde, was haar niet te verwijten - ze zat in een betonnen ruimte waar geen geluiden van buitenaf in doordrongen. Paul en Dirk lagen zo ongeveer in coma. Maar Achmed had de geluiden moeten horen. Hij hoorde ze ook - maar schonk er geen aandacht aan. Wat slechts aan zeer weinig mensen bekend was, was dat hij een buitengewoon slecht oriëntatievermogen voor geluiden bezat.

De harde bons in de slaapkamer echter, veroorzaakt door Rijkers, deed hem van schrik verstijven en, zijn broek met één hand ophoudend, de slaapkamer in strompelen. Hij zag niet de vuile vegen op de vloer; hij zag geen bouwvakker onder het bed liggen en hij zag zelfs geen losgeschroefd plaatje van de grendel. Wat hij wel zag, was echter alarmerend genoeg: het ingestorte dak van de schuur.

Twee minuten later was Wanda bezig, in een eerste paniekreactie, bezig haar Amsterdamse gasten wakker te schudden en drie minuten later stonden ze te schreeuwen naast de schuur. Dirk en Paul waren woedend dat ze uit hun coma waren gehaald en lieten dat de andere twee goed en grondig weten. Die andere twee namen daar echter geen genoegen mee. Het werd een formidabele ruzie, veroorzaakt door gebrek aan

slaap, slechte humeuren en kortaangebondenheid. Maarten Ridders sloop onder het bed vandaan, loerde voorzichtig over de rand van het dakraampje en zag tot zijn onuitsprekelijk genoeg dat twee van de vier ruziezoekers elkaar met stokken te lijf gingen.

‘Tering hé, dat heb ik mooi voor elkaar!’ grinnikte Ridders bij zichzelf. Hij kroop onder het bed vandaan en verkende de gang waar de deur op uitkwam. Hij haalde zijn Smith & Wesson uit zijn zak en zette de pal om. Een zachte sprint naar de trap... alles was verlaten.

‘Ziezo. Nu snel naar beneden.’

Hij hoorde nog steeds de luide stemmen van de huisbewoners buiten, doch ze waren iets minder fel. Ridders sloop als een panter waarvan de gewrichten met olie waren ingesmeerd de trap af... gangetje door... loerde om de keukendeur heen... de keuken was verlaten.

En zo vond Ridders de ruimte waar onze vrienden nog steeds stonden vastgebonden. ‘Met een mes in de hand komt men door het ganse land!’ riep hij en sneed ze los. Hun reactie was verschillend.

‘Goeie, ouwe Ridders!’ riep Arie met een snik. ‘Hoe heb je ons gevonden?’

‘Nu kunnen we onze opdracht toch nog afmaken!’ riep Jan verheugd.

‘Laten we eerst dat zootje ongeregeld tuig maar eens inrekenen,’ vond Bob.

‘Die Arabier, die tuthola en die Belgische snuiters?’

‘Ja, allicht. En die laatste twee zijn de gevaarlijksten. Zij hebben ons vastgebonden. Dat zijn de tunnelsaboteurs.’

‘Die meid woont hier. Die schijnt met de sabotage-acties op zich niet veel te maken te hebben.’

‘Hoe nemen we ze te grazen?’

‘Naar de keuken, daar komen ze toch doorheen. Ik ga achter die deur staan. Hier is mijn pistool. Als ze binnenkomen, hou je ze daar mee onder schot.’

Het plan was wederom verschrikkelijk eenvoudig. En de beste oplossing is de eenvoudigste. Ridders ging achter de deur staan, een lege pilsfles in de vuist en de anderen verborgen zich achter een lage tafel. Ze waren nog maar net op tijd, want met haastige stappen kwam er iemand binnen, gevolgd door het geluid van klakkende naaldhakken. Het waren Achmed en

Wanda. Ze passeerden de deur... Ridders sloeg de Marokkaan met zijn pilsfles tegen de grond en nog voor Wanda beseftte wat er aan de hand was, stond Arie al voor haar met een getrokken pistool.

‘Handen omhoog, zus, en kiezen stevig op elkaar!’

Met verwilderde ogen staarde ze hem aan en haar verbazing werd nog groter toen ze de voor haar onbekende Ridders zag staan.

‘Handen omhoog, troela! Snap je dat niet?’

Wanda gaf een ontzettende gil. Arie schoot met zijn revolver. Dat hij schieten kon, had hij vroeger al eens bewezen door, met gebonden handen, naar achteren schietend, ‘s nachts, een tuinbeeld te raken. Nu bewees hij het weer. De kogel verbrijzelde de plastic oorhanger van het rechteroor van Wanda en boorde zich in de muur. Maar de andere twee kwamen nu ook binnengestormd. Ruzie of geen ruzie - tegenover buitenstaanders trokken ze toch één lijn. Maar het hielp niet. Ze zagen dat ze onder schot waren en de bewusteloze gestalte van Achmed en het bloedende oor van Wanda spraken duidelijke taal.

Voor de zoveelste maal werd er touw gezocht om de tegenstanders te muilkorven en te binden. Het was maar goed dat Wanda flink veel touw uit de schuur had meegebracht, anders waren ze misschien wel zonder voldoende materiaal komen te zitten. Tot zijn grote vreugde vond Jan de muis die hij Wanda al eerder in de mond had geramd. Hij legde een extra dikke knoop in het snoer. Ridders was inmiddels naar de andere computer gelopen. Hij was wat minder weekhartig dan Jan en sneed zonder omhaal de muis van de andere computer af, die hij bij Paul in de mond wrong. Vervolgens werden bij alle vier alle zakken leeggehaald. De gewone dingen kwamen te voorschijn - aanstekers, zakdoeken, rijbewijzen, portefeuilles, zakkammen, een paar xtc-pillen (uit de zak van Achmed), een lipstick (uit de zak van Wanda) en een chequeboek (uit de binnenzak van Paul zijn jasje).

‘Volgens mij is die blondharige de gevaarlijkste,’ zei Ridders.

‘Klopt. Hij is de leider van de bende.’

‘Weet je wat we dan doen? Die andere drie aan elkaar en deze los. Handig met vragen stellen.’

‘Ik weet iets veel leukers,’ zei Jan. Hij liep naar de kelder en wees naar een vijftal grote haken die in het plafond zaten.

‘Goed idee,’ zei Arie kort.

Dirk, Wanda en Achmed werden extra stevig gebonden,

gemuilkorfd, de kelder in geschopt, aan einden touw opgehesen en aan de haken gehangen, als rookworsten of hammen in een slagerij. Hun onderlinge afstand was ongeveer anderhalve meter. Wanda protesteerde hevig toen de touwen door haar dunne truitje heen sneden, maar Ridders maakte korte metten. 'Dat zal je leren je truitjes te heet te wassen, stoetroela!' Arie had inmiddels ontdekt dat de kelder volgestouwd was met allerlei soorten voedsel. Arie pakte een lege doos, vulde die met blikken van allerlei soort en keerde weer terug naar de keuken. Daar waren Jan, Bob en Ridders al met iets heel anders bezig: nl. om Paul naar het hok met de betonpijlers te slepen.

En nu brak Ridders los. Wekenlang had hij moeten werken met oponthoud bij het tunnelproject, sjagrijnige werknemers, kapot materiaal, vernielde apparaten en machines, met als voorlopig eindpunt het volledig affikken van de directiekeet. Nu hij eindelijk de saboteurs te pakken had, wilde hij de hoofddader het liefste met zijn pilsfles meteen de hersens inslaan en het kostte Jan, Bob en Arie de grootste moeite hem in bedwang te houden.

'Eerst eten,' riep Arie. 'Het is zes uur!'

'Eerst ondervragen!' riep Ridders. 'Voor we weer van buitenaf overvallen worden. De hele middag is het al stuivertje wisselen en ik heb geen rustig moment in mijn leven voor ik die kerels eens flink heb afgerost!'

Na een lange woordenwisseling waren ze het eens. Ze zouden Paul eerst ondervragen, maar op voorwaarde dat de ondervraging door de drie jongens zou geschieden.

'Maar ik blijf erbij!' riep Ridders strijdlustig, zwaaiend met zijn pilsfles.

'Moet je vooral doen. Anders moeten we het je weer vertellen en nu hoor je het uit de eerste hand.'

Arie liep naar de stijf tegen de betonpijler gebonden Paul toe. 'Luister, broer. Ik raad je aan metéén en eerlijk te antwoorden, want veel tijd hebben we niet. Wij zijn hier in opdracht van de directie van het tunnelbouwproject. Wij hebben gezien dat jullie vernielen wat jullie vernielen kunnen en wij vinden dat daar een einde aan gemaakt moet worden. De mensen moeten hier zonder files kunnen leven, dus die tunnel moet af. Je ziet dat we de boel hier in onze macht hebben. Die vriendjes van jou hebben we verdraaid goed opgeborgen en we kunnen jullie zó met een eind lood om je benen in de Oude Maas gooien, als

jullie niet meewerken. Als je echter eerlijk alles vertelt, kunnen we misschien buiten de politie om alles regelen. Dus mijn vraag: wil je praten?’

Het hoofd knikte van ‘ja’.

‘Fijn. Ik haal alleen die muis uit die grote muil van jou. De rest blijft nog even klemvast.’

Arie wrikte de muis los en Paul haalde verlicht adem.

‘Maar ik waarschuw je, vriend: als je liegt, weet deze man hier aardig raad met zijn pilsfles. Dus denk nog maar eens twee keer goed na!’

Arie schoof een stoel bij en ging erin zitten. Rikkers bleef staan op een meter afstand en keek de saboteur doordringend aan.

‘Mijn naam is Paul Silverentand. Ik kom uit Limburg, uit Geleen. Mijn studievriend Dirk komt ook uit Limburg, uit Kerkrade. Samen hebben wij gestudeerd in Amsterdam. Ik heb mijn studie afgemaakt, hij niet. We kwamen er al heel snel achter dat er in Amsterdam volop mogelijkheden zijn om flink veel geld te verdienen zonder er erg hard voor te werken. Als je studeert, moet je betalen om te mogen ploeteren en als je een lucratief handeltje op touw zet, krijg je geld. Veel geld. We hebben ons bezig gehouden met gokhallen, xtc-smokkel en verduistering. In ons wereldje leerden we ook nog een Rotterdams meisje kennen; dat is die Wanda de Graaf, die hier woont. Destijds woonde en werkte ze in Amsterdam. Ze zat eerst in het leven, om het zo maar eens te zeggen. Later hebben we met ons drieën een handeltje opgezet om buitenlanders, die hier willen blijven met de Nederlandse nationaliteit, te helpen. Ze leggen tienduizend gulden op tafel, trouwen met Wanda en scheiden weer. Schijnhuwelijken dus. Liep uitstekend. Maar toen werd ze op een van die gasten verliefd dus de scheiding ging niet door.’

‘En is dat die Achmed hier?’

‘Ja. Zij ging hier wonen, in de buurt van Rotterdam, waar ze vandaan kwam. Waarom nou per sé hier, weet ik ook niet - maar dat doet er ook niet toe. Wij bleven in Amsterdam en om nou te zeggen dat het zo goed met ons ging - nou nee. We verdienden nog wel heel wat aan de verkoop van autoradio's en softdrugs, vooral xtc-pillen, maar het was gevaarlijk. Tot overmaat van ramp werden er in die tijd heel wat producenten opgepakt. Toen leerden we een man kennen die al veel langer in de Amsterdamse onderwereld zit. En die man kennen jullie ook. Hij heet Hennie Schol.’

Er viel even een stilte. Toen zei Jan, reutelend:

‘Wááát? Hennie Schol??’

‘Ja. Hennie Schol. En die bood ons zóveel geld per maand per persoon dat we meteen op zijn voorstel ingingen. Wonen konden we in het huis hier. Van onze oude vriendin, snap je? We moesten de tunnelbouw hier zoveel mogelijk saboteren.’

‘Maar waaróm?!’ brulde Ridders, die zich nauwelijks meer in kon houden.

‘Dat weet ik ook niet. Dat moet je aan Hennie vragen.’

‘O nee? Weet jij het echt niet?’ vroeg Arie liefjes.

‘Nee.’

‘Goed. Ridders... ga je gang.’

Ridders kwam met zijn fles en hief zijn arm al omhoog.

‘Nee... nee! Laat het! Ik... ik... ik weet echt niets meer!’

Arie keek naar de anderen. Ze knikten. Ze hadden al met zoveel bandieten, smokkelaars, zeerovers en saboteurs te maken gehad dat ze inmiddels haarfijn aanvoelden of iemand loog of de waarheid sprak.

‘Dus jij doet klakkeloos... wat hij zegt??’

‘Als ik de doodstraf krijg als ik het niet doe en een flink salaris als ik het wel doe, ja.’

‘Weet je zijn adres?’

‘Ja. Dat weet ik. Hij woont bij zijn zus op de Laurierzijgracht 71 c. Maar... maar de tunnelbouw is definitief afgeblazen,’ zei Paul grijnzend.

‘We zullen zien, smerig stuk verdriet. Tunnels zijn taaier dan jij denkt. En aannemers kunnen er ook wat van,’ zei Ridders met opeengeklemd tanden.

Er viel niets meer uit de man te peuren. Het smerige stuk verdriet werd naast de andere boeven aan een haak gehangen. Jan, Bob, Arie en Ridders begonnen aan eten te denken, nadat ze eerst even alle deuren goed en grondig vergrendeld en gebarricadeerd hadden. Voor dakklimmers hoefden ze nu niet meer bang te zijn, want door het ingestorte dak was het huis vanaf die kant volledig onbereikbaar geworden. Arie en Bob weerden zich gigantisch in de keuken. Er stonden enkele blikken erwtensoep van Unox, die door Arie als een razende werden opgedraaid. Een kwartier later stond de tafel vol met hamburgers, soep, gehaktballen (die kennelijk de vorige dag al waren gebraden), gebakken aardappels, ragoût, blikken fruit op sap, wortelen en doperwtten (uit blik) en sinaasappelvla met slagroom toe. Na alle inspanningen aten ze zwijgend, doch tevreden. Buiten begon het inmiddels donker te worden.

Toen ze eindelijk verzadigd waren, zei Jan tegen Arie:
'Weet je, wat wij eens zouden moeten doen?'
'Zeg dat eens, Hollandse cententeller.'
'We moeten Vis eens opbellen. Dat we er toch maar mooi in geslaagd zijn om die knurften op te sporen.'
'Dat lijkt mij een zeer goed plan, waarde Jan. Mijn complimenten. Maar ik zie aan je ogen dat je nog heel wat meer op je lever hebt. Waar of niet?'
Jan grijnsde. 'Dat zou best wel eens kunnen.'
Arie en Ridders vermoedden al dat Jan weer iemand een financiële poot ging uitdraaien.
'Ik heb het chequeboek van Paul hier in mijn zak,' zei Jan stralend. 'Ik heb alles al ingevuld: de datum, de plaats en het bedrag. Hij hoeft alleen maar zijn handtekening te zetten!'
'En welk bedrag had jij in gedachten, geldwolf?'
'Eh...'
'Hoeveel cijfers heeft het?'
'En hoeveel daarvan achter de komma?'
Jan keek ongelooflijk vergenoegd.
'Eén.'
'Eén wat?'
'Eén miljoen. Eén miljoen slechts. Die vent moet er verscheidene hebben.'
'Eén miljoen,' herhaalde Arie. 'Dus als ik het goed begrijp, wil je miljonair worden? Of zie ik dat verkeerd?'
'Of jij het verkeerd ziet of niet, ik wil miljonair worden. Wie wil dat niet?'
'Mogen wij mee delen in deze hoofdprijs of wil je alles alleen voor jezelf houden, zuinig hoofd Prins?' riep Arie verhit. 'Of ga jij straks een Rolls Royce kopen voor je miljoen en mogen wij naar huis toe lopen?'
Daar had Jan zo gauw geen antwoord op. Maar hij zei nog wel: 'In ieder geval hoeft hij alleen maar zijn handtekening te zetten en we zijn rond. Om de toegebrachte oorlogsschade te betalen.'
'En wat dacht je van de schade aan de tunnel?' riep Ridders, die zijn mes had opgepakt en er heftig mee zwaaide. 'Ik zou er maar meteen een miljard van maken. Je hoeft er alleen maar drie nullen achter te zetten!'
'Eerst de handtekening. Dan praten we wel hoe we de poen zullen verdelen.'

Ridders had intussen een boek gepakt, legde de cheque erop en liep ermee naar de vastgebonden Paul. Hij maakte zijn

rechterhand los, wrong de pen erin die Jan had gebruikt (hij had hem gevonden op een kastje in de keuken) en hield hem de cheque voor.

‘Gezien, knaap? Tekenen, en snel graag!’

‘Dat kan niet. Zoveel geld heb ik niet!’

‘Dan leen je straks maar wat. Je hebt genoeg verdiend met die smerige xtc-pillen van je en de schade die je hebt aangericht loopt tot in de tonnen! Je komt er nog gemakkelijk vanaf!’

‘Ik verdom het.’

Het was inmiddels duidelijk geworden dat Paultje van zijn ergste schrik was bekomen en alweer zon op plannen om los te komen. Bob zag dat zijn ogen weer gingen fonkelen.

‘Tja...’

‘Wat doen we nou?’

‘Ik teken niet!! En laat me los! Het is in jullie eigen belang!’

‘Kop dicht. Of anders timmer ik hem dicht!’ gromde Jan.

‘Een klap van een miljoen,’ zei Bob droog. En daar moesten ze even allemaal om lachen.

‘De eerste klap is heel wat daalders waard,’ lachte Ridders.

Arie hikte nog wat na en wandelde vervolgens het hok uit.

‘Hij gaat weer naar de keuken. Hij zal wel honger hebben.’

‘Gelukkig maar. Als hij honger heeft, kan hij beter denken.’

Het duurde even tot Arie terugkwam, maar toen hij kwam, had hij een opgerolde waterslang om zijn arm.

‘Ik dacht opeens: ‘Hé, betonpijlers! Waar hebben we die eerder gebruikt om iemand tot rede te brengen? In het pakhuis van Johnstone in Blackpool, weet je nog?’

‘Nee,’ zei Jan.

‘O ja, da’s waar ook. Daar was jij niet bij, je zat toen in dat ingestorte landhuis in Marton. Maar door die juffrouw Lilian flink nat te spuiten toen ze nog vastgebonden was aan een betonpijler, hebben we haar aan het praten gekregen. We zullen eens kijken of dat met die xtc-pillendraaijer ook lukken zal.’

Ridders zei niets, maar sloot de slang aan op de kraan in de keuken. De slang bleek een totale lengte van ongeveer vijftien meter te hebben; ruim voldoende om bij de vastgebonden Limburgse Amsterdammer te komen.

‘Voor de laatste maal: teken je of teken je niet?’ vroeg Jan dreigend.

‘Nee!’

‘Vuur!’ riep Bob.

Ridders draaide de keukenkraan open. De spuit gaf een waaier

van water, zonder veel kracht. Arie, die de spuitmond hanteerde, hield hem stevig vast. Hij spoot nog niet op volle kracht in zijn gezicht, maar spoot zijn kleren nat. Rikkers liet - op aanwijzing van Bob - de slang precies één minuut spuiten. Toen was de saboteur tot op de huid doorweekt.

‘Teken je?’

‘Nee!’

‘Vuur!’

Ditmaal richtte Arie op zijn gezicht en liet langzaam maar zeker de straal smaller en harder worden. Paul kon zich geen millimeter bewegen - daarvoor zat hij veel te strak vastgesnoerd. Er was nog geen minuut verlopen, toen hij zo hard begon te schreeuwen dat het het gesis van het water overstemde.

‘Ik geloof dat hij iets wil zeggen,’ zei Arie broodnuchter.

‘Doorspuiten. Intimideer hem maar flink!’

Maar tien seconden later draaide Rikkers - toch wel teleurgesteld - de kraan dicht. Paul zat te hikken, te snotteren, te kokhalzen en te huilen tegelijk.

‘Teken je?’

Zwijgend strekte Paul zijn hand uit. Jan gaf hem weer de pen - die hij op de grond had laten vallen - samen met het boek en de cheque.

‘Het is toch geen vulpeninkt?’ vroeg Bob bezorgd, terwijl Paul zijn krabbel zette.

‘Hah,’ zei Jan. ‘Maak je maar geen zorgen. Deze inkt is er met nog geen duizend liter water uit te krijgen. Met nog geen tienduizend liter. Met al het water van de Oude Maas nog niet eens.’

‘Jullie zullen hier zwaar voor boeten!’ riep de onfortuinlijke Paul. ‘Dat beloof ik je!’

Jan liep naar de tafel waar de bezittingen van de edele duo's lagen uitgespreid en pakte Pauls portefeuille. De handtekening van de cheque klopte met die van Pauls rijbewijs. Tevreden stak hij de cheque in zijn achterzak. Met het knoopje erop.

Arie zette koffie, Bob hield met een pistool de wacht bij Paul die eruit zag alsof hij tien kilometer had geraft en vervolgens op een oude fiets twintig kilometer had gefietst met windkracht 10 tegen. Jan en Rikkers waren in een flinke discussie gewikkeld over de vraag wie van hen de cheque mocht hebben. Jan was van mening dat het geld zo snel mogelijk geïncasseerd moest worden om vervolgens door vieren te worden gedeeld. Rikkers

vond dat de drie avonturiers geld genoeg hadden en dat het geld bedoeld was voor het te boven komen van de schade die ze hadden aangericht.

‘Hou toch op!’ riep Arie, met een blad met koffie in de hand. ‘Jullie praten voor je beurt. Zijn jullie vergeten dat dit avontuur nog niet eens afgelopen is? De hoofddader, Hennie Schol en misschien ook nog wel zijn zus, hebben we nog steeds niet te pakken. De sabotage is nu waarschijnlijk wel afgelopen, maar ik wil toch ook wel graag een paar woordjes spreken met onze oude witharige vriend!’

Een korte stilte. Toen zei Bob:

‘Spijker op de kop, dikke. We zitten nu wel gezellig aan de koffie, maar we zullen toch ook aan de slag moeten om die super-misdadiger aan te pakken.’

‘Misschien kunnen we hem óók wel een financieel pootje uitdraaien!’ riep Jan verheugd.

Arie gaapte hem aan. ‘Welja. Natuurlijk. En als we van zijn zus ook nog een miljoentje af kunnen troggelen, kunnen we inderdaad alle drie miljonair zijn. Waarom niet twee miljoen? Dan heeft Onze Man Rikkers ook nog een zakcentje voor zijn oude dag.’

‘Nou... als dát zou kunnen!’ riep Jan geestdriftig.

Arie schudde zijn hoofd. ‘Wat stelt al het geld op de wereld voor tegenover één lekker kopje koffie, dat je nog gratis krijgt ook?’

‘Zeg - ik heb zitten denken.’

‘Onze spekipiramide heeft weer eens zitten denken.’

‘Nee - even serieus. Die Hennie Schol - die heeft dit toch allemaal op touw gezet?’

‘Ja. En ik weet nóg stééds niet waarom!’ gromde Rikkers.

‘Bob - als jij eens in de modderige schoenen van die Hennie zou staan - zou jij dan steeds in Amsterdam blijven zitten terwijl ze hier het een en ander uitstukken of niet uitstukken?’

‘Allicht niet. Ik zou zeker eens een keer komen kijken. Je bedoelt... toch niet...’

Arie knikte minzaam. ‘Dat bedoel ik wel. Ik denk dat we er terdege rekening mee moeten houden dat onze ex-goudzoeker ieder moment hier kan komen kijken.’

‘Waarom zou hij, man! Een paar uur geleden was dat te verwachten geweest, maar nu, in het donker, is er daar toch geen moer te zien? Alleen maar een hek, een paar stukken verkoold hout en verschrikkelijk veel duisternis.’

‘Inderdaad. Daar heb je helemaal gelijk aan, jongetje Prins. Maar je ziet één kleinigheidje over het hoofd. Hij zal niet alleen komen om naar wat verkoold hout te kijken, maar ook om eens met zijn ingehuurde strijdkrachten te kunnen kletsen. En niet alleen over gewone runderen en kalveren, maar vooral over Amerikaanse Runderen en Sproetkalveren. En Geldvarkens. Wij hebben het de heren en dame hier wel een beetje lastig gemaakt de laatste dagen. En ik verwed er mijn hele banksaldo onder dat ze Hennie allang door de telefoon hierover hebben ingelicht. Dringt dat tot je rekenkundig wiskundige betonhoofd door, vriend Prins?’

Dat drong tot vriend Prins door. En wel zo grondig, dat hij onmiddellijk opsprong.

‘Maar dan moeten we de wacht gaan houden, jongens! We moeten die witharige boef opvangen!’

‘En dat is nou juist wat ik wilde voorstellen.’

‘Misschien heeft hij geen wit haar meer,’ zei Bob dromerig. ‘Misschien heeft hij het wel zwart laten verven. Of rood. Misschien heeft hij een bezoek gebracht aan een plastische chirurg en heeft hij nu rood haar, sproeten en een flinke hoeveelheid spek.’

‘Spek dat een juffrouw maar wát graag kwijt wilde.’

Bob trok een uur later het lot.

Het was buiten al geheel donker geworden toen Bob - die het raam had opengezet - een auto hoorde komen. Nu was het aantal auto’s dat het dijkje langsreed op de vingers van een houthakkershand te tellen, dus Bob werd extra oplettend. Hij zag een grote auto vaart minderen en het erfje oprijden. Het portier zwaaide open en een man kwam eruit. In het flauwe licht van de lantaarn buiten was duidelijk te zien dat de man wit haar had!

Bob stootte met een stok driemaal op de vloer en een kort fluitje weerklonk. Snel deed Ridders de deur van het slot en opende die, nog voor de bezoeker had aangebeld.

‘Kom binnen,’ zei Ridders met een zware stem, trachtend er een Limburgs accent in te leggen.

‘Maar al te graag. Waar zijn die bengels?’

‘Hier,’ zei Arie. Hij had een eind hout gevonden en sloeg Hennie vakkundig tegen zijn schedel.

‘Kwuk!’ zei Hennie en rolde op de vloer.

‘Fouilleren, vastbinden en tegen de betonpaal!’

In een ommezien was Hennie naar het hok gebracht en

vastgebonden.

Het was wel degelijk de oude Hennie Schol, met zijn witblonde haar. Jan meende dat hij zelfs nog dezelfde stropdas droeg als toen ze hem voor het laatst zagen, in een hotelkamer in Krefeld.

‘Zometeen mag je hem net zolang slaan, Rikkers, tot je alles weet - als hij tenminste niet praten wil.’

Arie pakte een emmer water en smeed die leeg boven het hoofd van Hennie.

‘Zo Hennie. Dat is lang geleden, hè? Maar we kennen je nog best. Heb je de Zeeuwse eilanden verruild voor de Zuid-Hollandse en heb je het goud laten zitten voor iets nieuws? Xtc-pillen?’

Hennie keek hem wraakzuchtig aan. ‘Ik had het kunnen weten. Niemand is in staat om jullie koest te houden. Jullie zijn erger dan alle politiekorpsen en Openbare Ministeries bij elkaar. Maar als jullie denken dat ik jullie van alles en nog wat over xtc-pillen ga vertellen zijn jullie aan het verkeerde adres.’

‘Maar wel over het vernielen van tunnels!’ riep Rikkers uit.

‘Vertel op, waarom moet die tunnel hier zo nodig kapot, hè?’

‘Waarom moest je me zo nodig op mijn hoofd slaan, hè?’

‘Dat hebben we van jou geleerd. Onder andere op de Kaag, weet je nog?’ riep Jan woedend.

Arie zei sussend:

‘Ik weet heus wel dat ik bij jou aan het verkeerde adres ben voor xtc-pillen. Daar heb jij je mannetjes voor, zoals die lui die wij inmiddels onschadelijk gemaakt hebben. Maar Rikkers hier heeft gelijk. Wat is het nut van die vernielde tunnel?’

‘Ik zeg niets!’ riep Hennie.

Arie zuchtte. ‘Vooruit maar weer. De slang.’

Jan bracht de slang en de geschiedenis herhaalde zich. Maar Hennie bleek een taaie. Na tien minuten spuiten had hij nóg niets gezegd, maar stond wel het halve hok blank.

‘Ik weet een veel probater middel om zelfs de allerhardste crimineel aan het praten te krijgen. Wie niet praten wil, moet maar voelen,’ zei Rikkers.

‘Zwijgen is zilver, spreken is goud,’ mompelde Arie.

‘Kom op met je plan.’

Ze gingen naar de keuken.

Het plan van Rikkers was er een van geniale eenvoud, ingegeven door zijn ingehouden woede. Hij liep naar buiten en kwam

met een grote steen aanlopen, die flink zwaar was. Er werd een touw omheen gebonden.

De gebonden Hennie werd intussen van de pijler losgemaakt en naar buiten gebracht, waarna ze allen aan boord van het schip gingen.

‘Ken je deze boot, Hennie?’

‘Nee.’

‘Dat is de boot waar die fijne vriendjes van jou mee naar de tunnel voeren.’

‘Wat kan mij dat schelen?’

‘Heel veel. Jij zal er ook mee naar de tunnel varen. En wij ook. Het zal je laatste tocht worden. Zie je dat touw met die steen eraan?’

Hennie keek onverschillig. ‘Dat doen jullie toch niet.’

‘Moet jij eens kijken!’ zei Arie. Hij knikte naar Rikkers. ‘Bind maar vast.’

Rikkers nam een touw en leidde het door een van de katrollen aan de achterzijde, dat diende om een volg- of reddingsbootje aan vast te maken. Dat bootje was nu weg, maar de hijsinstallatie was er nog. Het touw zelf bond hij aan een oogje aan de stuurhut.

Vervolgens werden de steen en het touw van de boot aan de broeksriem van Hennie gebonden.

Jan had bij eerdere avonturen laten zien dat hij uitstekend functioneerde achter het stuur van een auto of het stuurrad van een boot. Hij startte de motor en voer naar het westen - naar de tunnel.

‘Kijk eens, Hennie,’ zei Arie toen ze de plaats bereikt hadden waar de tunnel werd aangelegd. ‘Het is hier een fijne puinzooi. Zou jij echt niet weten hoe dat komt?’

‘Al sla je me dood,’ zei Hennie sissend. ‘Ik zou het niet weten.’

‘Dat zullen we nu eens gaan uittesten. Of je het werkelijk niet weet als we je doodslaan.’

De Heinenoordtunnel lag voor hen. Links en rechts van de rivier rezen de ventilatiegebouwen op en heel in de verte kwam een schip aan.

‘We zullen wachten tot dat schip voorbij is. Als je dan niet de waarheid hebt gezegd ga je overboord met deze steen aan je riem.’

Hennie grijnsde. ‘Dat doen jullie toch niet.’

Hennie sprak de waarheid. Bij al hun avonturen hadden noch Jan, noch Bob, noch Arie ooit het plan gehad om iemand

koelbloedig te vermoorden. Bij Ridders lag het nu echter iets anders. Hij was van hen allen het meest gedupeerd door de sabotage van het tunnelproject en de moordlust stond op zijn kaken.

‘Maar ik wel!’ brulde Ridders. Hij kon zich niet langer beheersen en schopte de weerloze man als een pop overboord, gevolgd door de steen.

‘RIKKERS!!! Onmiddellijk ophalen!’

En dat was het definitieve einde - niet alleen van Hennie's tegenstand, maar ook van de sabotage. Rillend en sidderend werd Hennie weer aan boord geholpen. Hij zat te huilen en hij hilde nog, toen Arie een doek over zijn schouders legde.

‘Vertel. En geen leugens, anders ga je weer!’

‘Ik lieg niet. Heus niet.’

Ze legden de boot vast aan een dukdalf en gingen in de kajuit zitten.

Het verhaal van Hennie was niet lang, eenvoudig, logisch en oprecht.

‘Zoals jullie waarschijnlijk wel van die ingenieur gehoord hebben, is dit geen gewone tunnel. Die Heinenoordtunnel hierachter is op de oude manier gebouwd: eerst een geul baggeren, daarna heipalen erin en daar de tunnelstukken op. Zo zijn alle tunnels in Nederland gebouwd. Maar hier wordt de tunnel geboord door middel van die boren, die jullie wel gezien hebben.

En als dit project slaagt - en dat zal vanaf nu dus wel - dan worden er overal in Nederland dit soort tunnels geboord. Dan kunnen ze een tunnel gaan boren van Madurodam naar de Efteling, als ze daar zin in hebben. Zonder te letten op wat er boven gebeurt.

Nu weten jullie vast wel dat er in Amsterdam plannen zijn om daar de metro flink uit te breiden. Dat moet ook wel, want ze hebben daar de laatste dertig jaar niets meer aan gedaan, althans niet ondergronds. Die metrotunnel moet gaan lopen van Noord naar Zuid en zal de tweede tunnel worden die geboord zal worden.’

‘Ja, dat klopt. Ze hebben hier zelfs een palenbos gebouwd om te kijken naar de effecten van die tunnelaanleg,’ zei Ridders.

‘Nu zal die tunnel voor een groot deel van de stad onder straten doorlopen en daar is niets aan de hand. Maar er moet ook voor een deel onder een woonwijk geboord worden en daar zitten de

problemen. Daar moet ook een station komen. En dat houdt in dat er gesloopt gaat worden, want de fundering van de huizen is veel te oud om daar een tunnel onderdoor te laten gaan.'

'Aha. En één van die oude huizen is de Laurierzijgracht?'

'Ja. Ik woon daar, samen met mijn zus. Er wonen heel wat ondernemers die langdurig in de bouw-ellende zitten. En er zitten ook heel wat krakers.'

'Krakers? Bestaan die dan nog? Ik dacht dat die allang uitgestorven waren, of uitgeroeid door de ME,' zei Jan verwonderd.

'De laatste tijd hoor je niet meer zoveel van krakers, maar dat wil niet zeggen dat ze er niet meer zijn. Er zitten er zelfs nog heel wat, in het buurtje waar het metrotracé doorheen loopt. En die moeten allemaal hun huizen uit. De gewone mensen kunnen een ander huis krijgen als de boel daar instort, maar het gemeentebestuur van Amsterdam is nog niet zo krakersvriendelijk dat die krakers een ander huis te kraak aangeboden krijgen. Heel wat jongens hebben de boel grondig opgeknapt en willen niet weg. En er zijn nog meer, veel meer tegenstanders van het metroplan. Een aantal mensen is bang dat er monumentale panden elders in het tracé gesloopt zullen gaan worden en verzetten zich. En er zijn er heel wat die illegaal in ons land zijn. Die moeten ook allemaal weg. Denk nog maar eens aan de Bijlmerramp.'

'En wat heeft dat allemaal met ons te maken?'

Hennie zuchtte. 'Die metro moet er gewoon niet komen. Wij hebben ons verenigd in het Komitee Metro Nee. Ons Komitee is van mening dat a. het huidige openbaar vervoer goed voldoet, b. dat het miljardenverslindende project de toch al zwakke financiële positie van Amsterdam nog verder zal aantasten, c. allerlei crimineel gespuis aan zal trekken en d. gewoon niet thuishoort in een monumentale stad als Amsterdam.'

'Amsterdam is anders wel een wereldstad,' zei Arie. 'En iedere beschaafde wereldstad heeft een metro. Als al die mensen met een auto komen, is het leed helemaal niet te overzien. En het huidige openbaar vervoer voldoet goed? De trams komen altijd vast te zitten. Die metro moet er zo snel mogelijk komen!'

'Die metro kost zes miljard gulden,' zei Hennie somber. 'Als je voor dat geld iedereen in Amsterdam een fiets geeft, is het probleem ook opgelost.'

'Poeh! Welke Amsterdammer heeft zijn fiets langer dan één week?' smaalde Rikkers.

Hennie gaf geen antwoord.

‘En vergeet één ding niet, Hennie! De gemeente heeft het tracé toch al vastgesteld. Als die tunnel niet geboord wordt, moet hij op de oude manier worden aangelegd. En wat denk je dat er dan gebeurt? Denk maar eens aan de Nieuwmarktrellen!’ zei Arie.

‘Als die tunnel niet geboord kan worden, dan komt hij er niet. Daar is het KMN zeker van. De gemeente zal het niet aandurven om weer een complete burgeroorlog te ontketenen. En daarom heeft het KMN mij gevraagd of ik niet een paar mensen wist die, desnoods voor grof geld, die proeftunnel willen saboteren.’

‘Een raar zootje, die lui uit Amsterdam,’ gromde Rijkers, die de steen weer liefkozend oppakte. ‘En die lui wilden natuurlijk maar al te graag die tunnel mollen!’

Hennie haalde zijn schouders op. ‘Er is in Amsterdam heel veel verzet tegen die metro. De hoge heren in het stadhuis denken het uit, maar de burger die daar woont, is de klos.’

‘En hoe hebben jullie die boorkoppen vernield?’

Hennie grijnsde. ‘Heel eenvoudig. Eén van de meest fanatieke krakers is een werkloze Duitse ex-student werktuigbouwkunde, die eveneens voor grof geld ‘s nachts de tunnel inging om zo af en toe eens flink wat aan de boorkoppen te saboteren.’

‘Maar alles was potdicht afgesloten!’

‘Paul heeft Michael Koeiman, een van uw mensen die alle sleutels beheren, omgekocht om steeds als er nieuwe sloten op de deuren en de hekken kwamen, die sleutels in de deuren en gaten te laten zitten.’

Rijkers gromde. Michael Koeiman, een banenpooler met een Surinaamse achtergrond, nooit helemaal vertrouwd. Maar hij durfde er nooit wat van te zeggen.

‘En de molotov-cocktails?’ wilde Jan weten.

‘Maakten ze zelf.’

Ze stelden nog wat vragen, maar werden verder niet veel meer wijzer. Het was duidelijk dat Hennie de waarheid sprak. De methode waarop hij tot de bekentenis was gekomen was er een die de jongens wel wat tegenstond, maar het had in ieder geval wel zijn effect gehad. Hij wist ook te vertellen dat hun laatste daad een wanhoopsdaad was, waarna ze de hele boel voor gezien hielden. Daarvoor was hij immers ook naar hen toegekomen: om met eigen ogen de vernielingen te zien.

Ze besloten terug te varen naar het huis en Hennie solide achter slot en grendel te bergen. Het werd een ware triomf-

tocht. Bij aankomst besloot Ridders echter om naar huis te gaan en daar allereerst ingenieur Vis te bellen. Jan, Bob en Arie zouden in en om het huis de wacht houden.

HET DEFINITIEVE EINDE VAN DE TUNNELSABOTAGE

Hennie had geen chequeboek bij zich, zodat het niet meeviel hem een financieel pootje uit te draaien. Jan troostte zich met de gedachte dat er op de Laurierzijgracht vast wel wat te vinden was. En omdat Hennie een oude kennis van hen was, werd unaniem besloten dat ook hij een kop koffie kon krijgen. Met gebonden voeten, zodat hij nog net kon lopen, sukkelde hij met de jongens mee, het pistool van Rikkers in de rug.

‘Heb jij lucifers?’ vroeg Arie.

‘Waarvoor?’

‘Ik moet het gas aansteken, rund. En er liggen geen lucifers meer hier en ook geen gasaansteker.’

‘Ik heb er een in de Pontiac liggen.’

Twee seconden later klonk er een harde schreeuw, gevolgd door het binnenstuiven van Jan Prins.

‘Die knurften hebben de banden van de Pontiac doorgesneden!’

‘Daar zullen ze voor boeten! Hennie, weet jij daar iets van?’

‘Klets toch niet, stuk reuzel. Ik werd meteen na aankomst overvallen door jullie.’

‘Dan heeft een van die anderen het gedaan. Ik zou best hun Mercedes in brand willen steken!’

‘Welja. En dan aan de politie uitleggen...’

Een tweede schreeuw weerklonk. Bob was uit nieuwsgierigheid even naar de schuur gelopen. ‘Jongens, kom eens gauw kijken!’

‘We komen zo! Eerst Hennie even vastbinden aan de ketting!’ Ze liepen naar de schuur en daar zagen ze waarom Bob had geroepen. Met een zaklantaren scheen hij in de schuur, die vol stond met planten.

‘Dat zijn hennepplanten, Jan! Voor de teelt van hasj.’

‘De zogenaamde nederwiet?’ vroeg Bob.

‘Ja. En ik denk dat die Marokkaan daar achter zit.’

‘Waarom niet die twee Amsterdammers?’

‘Omdat die Marokkaan hier woont en die twee Amsterdammers niet. Of anders die juffrouw.’

‘Geen wonder dat ze zo stonden te schreeuwen. Iedereen kan nu zien wat ze in die schuur verbouwd hebben.’

De telefoon rinkelde. ‘Neem jij maar, Arie. Jij bent de beste kletsverhalen-verteller van het Noordelijk Halfrond.’

Arie nam de hoorn. ‘Ja?’

(...)

'O, ben jij dat, Rikkers? Hoe wist je dit nummer?'

(...)

'Ach ja, natuurlijk. Heb je Vis gesproken?'

(...)

'Ik zou ook de narcotica-afdeling even erbij halen.'

(...)

'Nou, laat ze maar even in de schuur kijken.'

Ze zagen Arie bedachtzaam knikken terwijl ze luisterden.

'Goed. We gaan zo snel mogelijk. Morgen tien uur, hè?'

Hij belde af en keek de anderen aan.

'Dat was wederom Maarten Rikkers. Hij heeft Vis opgebeld en hem met de grootste moeite ervan weerhouden onmiddellijk de politie te bellen, maar alleen op voorwaarde dat wel de vreemdelingenpolitie en dus nu ook de narcotica-afdeling worden gebeld. Ze komen onmiddellijk hierheen met sirenes en blauwe zwaailichten. En morgen worden we om tien uur bij ingenieur Vis thuis verwacht. Dan krijgen we ons salaris.'

'Zijn we dan helemaal niet meer ontslagen, dan?'

Arie grinnikte. 'Die Vis is omgedraaid als een blad aan een boom. Als het aan hem ligt, worden er morgen drie gouden standbeelden voor ons opgericht.'

'Dan ben jij een dure jongen. Hoeveel kilo goud bevat dat vadsige lichaam van jou wel niet in standbeeldvorm?'

'Meer dan jij van je leven met bezuinigingen kunt besparen, Jan. Maar alle gekheid op een stokje: we moeten dus zo snel mogelijk weg. We nemen de auto van Hennie.'

'Waarom die van Hennie?'

'Om verschillende redenen. Jans Pontiac heeft lekke banden, Aries Renault is een huurwagen en die Mercedes is waarschijnlijk gestolen. De BMW van Hennie is lekker groot en we kunnen er alle vier in.'

'Alle vier? Gaat Rikkers ook mee?'

'Hennie gaat mee. Vastgebonden. Ik houd wel niet van gijzelaars, maar die zus van Hennie is wellicht wat toeschietelijker als ze ziet dat het ons ernst is.'

'Bovendien is het daar alleen parkeren voor vergunninghouders. Beste kans dat we een eigen parkeerplaats hebben, daar.'

Ze rolden de Heinenoordtunnel uit op weg naar het noorden toen ze de eerste politiewagens tegenkwamen die op weg waren naar het huis van Wanda de Graaf.

De Laurierzijgracht maakte nog steeds dezelfde rommelige

indruk als jaren geleden, toen Arie er voor het eerst kwam. Aan één kant hadden de oude huisjes plaatsgemaakt voor fantasie-loze appartementen, maar het huis waar Cynthia Schol, de zus van Hennie woonde, was nog steeds het oude huis. Alleen was er nu een intercom naast de deur.

Besloten werd dat Arie wederom het woord zou doen. Hij drukte lang en nadrukkelijk op de bel.

Een schorre stem weerklonk:

‘Wie is daar?’

‘Van Vleuten. Ik heb een héél goedkope stofzuiger voor u. Hij is getest in een fantastische tunnel in de buurt van Rotterdam. Uw broer Hennie heeft er ook een en hij is er heel tevreden mee.’

‘Juist,’ zei de stem. ‘Ik begrijp het. Kom maar boven.’

Cynthia Schol was wel wat ouder geworden, maar leek nog steeds niet op Sophia Loren. Ze was zeer actief geweest in de kraakbeweging en in het Komitee Metro Nee. Ze had zich net zolang verzet tegen de komst van de metro, die dwars door de Laurierzijgracht zou lopen, tot ze eergisteravond de moed had opgegeven.

Ze kreeg het hele verhaal te horen. Toen ze te horen kreeg dat ze Hennie uit handen van de politie wilden houden, waren ze gaarne bereid een som gelds ter beschikking te stellen.

Met een stralend gezicht nam Jan van Hennie een cheque in ontvangst van zegge twee miljoen gulden; één voor het tunnelproject en één voor henzelf.

‘Zo, dat is ook weer gepiept!’ zei Bob toen ze gedrieën in de kamer van Jan en Bob in het Delta-hotel zaten. De hoteleigenaar had er niet veel zin in gehad om op een zo laat uur nog koffie en broodjes kroket te laten aanrukken, maar toen Arie even een biljet van f 100 liet zien bracht hij zelfs een pan warme worstjes.

‘Maar die lui in dat dijkhuis zullen gaan kletsen,’ zei Jan.

‘Nou èn? Ze moesten het zelf uitzoeken. En als Hennie blijft ontkennen valt er voor de politie niets te arresteren.’

‘We hebben er anders wel dik op verdiend,’ zei Jan tevreden.

‘De man een half miljoen gulden. We kunnen voor de rest van ons leven stil gaan leven.’

‘Ik niet. Ik ga morgen nog even op de koffie bij ingenieur Jan Vis.’

‘Hè ja. Koffie met gebak.’

‘En lekker kletsen over tunnels.’
‘En nóg meer geld opstrijken.’
‘Verschrikkelijke geldwolf die je bent!’
‘De Pontiac heeft schade opgelopen.’
‘Alleen vier lekke banden.’
‘Ik weet niet of jullie het je bewust zijn,’ bracht Bob er tussenin,
‘Maar als ik het me goed herinner, zou Vis ons behalve een
salaris ook nog de onkosten betalen.’
Arie geeuwde.
‘Het is één uur in de nacht. Ik ga maffen. Morgen wil ik weer fris
zijn.’

Het bezoek aan ingenieur Vis duurde slechts kort. Ze werden
half tien afgehaald door Rikkers in zijn auto, die hen naar een
riante villa in Poortugaal bracht, waar Vis woonde.

Vis was reuze in zijn sas. ‘Jullie hebben op het nippertje ons
project gered toen ik de moed al had opgegeven. Waarvoor
mijn dank. Ik zal zorgen dat jullie krijgen wat ik jullie beloofd
heb. Jullie hebben drie dagen voor ons gewerkt, dus dat wordt
drieduizend gulden de man.’

Hij keek naar Jan. ‘Van Rikkers heb ik gehoord dat jij de
quaestor bent, dus ik geef de cheque aan jou. Oké?’

‘Oké’, zei Jan. ‘En hier zijn de onkosten.’

Vis keek naar de bonnetjes en notities die hij van Jan in zijn
vuist kreeg en begon toen te grinniken.

‘Dat ziet er gevaarlijk uit. Eten en benzine... Het lijkt wel of jullie
op vakantie zijn geweest.’

Ze dronken van hun koffie en aten van hun gebakjes.

‘De commandant van de politie, die ik gisteren heb gebeld, is
een goede vriend van mij. Hij was er gisternacht ook bij, toen
de boel in brand stond. Hij heeft me vanochtend gebeld en
gezegd dat die vrouw en die Marokkaan zijn opgepakt wegens
illegaliteit en de teelt van hennepplanten. Die andere twee zijn
ook opgepakt, maar die hebben verklaard daar niets van te
weten. Waren die soms verantwoordelijk voor de vernielingen
in en om de tunnel?’

Het was Rikkers, die antwoord gaf. ‘Dat kunnen we je eigenlijk
niet zeggen, Jan. Maar ik zeg je dit: ze hebben hun straf al
gehad. Maar ik zou Karl Holzmann en Michael Koeiman maar
ontslaan als ik jou was, want zij hebben een flink aandeel
gehad in de sabotage. En dan nog wat... Hier!’

Met een verbaasd gezicht nam Vis de cheque van één miljoen
in ontvangst.

‘Hoe...?’

Ridders grijsde en zei: ‘Niet vragen, Jan. Spreken is zilver, zwijgen is bankpapier.’

Een kwartier later zaten ze weer bij Ridders in de auto. Ridders wist een bank waar ze de cheques konden verzilveren. Ze waren het er ditmaal allemaal roerend over eens dat Ridders recht had op een vierde deel van de twee miljoen die ze hadden buitgemaakt.

‘Weet je - het is best leuk om met jullie avonturen te beleven,’ zei Ridders vanachter het glas champagne, dat hij bezig was leeg te drinken toen ze na afloop op een terras zaten.

‘Weet je - er zijn maar héél weinig mensen die er de kans toe krijgen,’ zei Bob.